

जि.प्र.का. भक्तपुर दर्ता नं. ६२/०६३/६४

थिमी टाइम्स

THIMI TIMES WEEKLY

साप्ताहिक

स्थायी लेखा नं. ३०२८६५५२३

वर्ष १७ अङ्क ४० ने.सं. ११४४ असार १९ गते बुधबार, २०८१ 03 July 2024 Wednesday पृष्ठ ८ मूल्य रु १०/-

सूर्यविनायक नगरपालिकाको विकासमा मौलिक र आधुनिक शैलीको 'फ्युजन'

भक्तपुर । भक्तपुरको सूर्यविनायक नगरपालिकाले मौलिक र आधुनिक शैलीको 'फ्युजन' सहितको विकास निर्माणलाई प्राथमिकतामा राखेको उपप्रमुख सरिता तिमसिना भट्टराइले बताउनुभएको छ ।

राष्ट्रिय सञ्चार केन्द्रले मंगलवार आयोजित 'सूर्यविनायक नगरपालिकाको नमूना विकास अवलोकन तथा स्थलगत अन्तरक्रिया कार्यक्रम' मा उपप्रमुख भट्टराइले भौतिक

समेत समेट्दै, मौलिक र आधुनिक शैलीको 'फ्युजन' सहितको विकास निर्माणलाई प्राथमिकतामा राखेको छ," उहाँले भन्नुभयो ।
'स्वच्छ समृद्ध सूर्यविनायक नगर' भन्ने भिजन लिइ नगरपालिकाले दियो विकासका लागि २० वर्षे आवधिक योजना बनाएर अधि बढिरहेको जानकारी दिँदै उहाँले नगरभित्रका ग्रामीण बस्तीका उत्पादन बजारीकरण गरि सर्वसाधारणको आर्थिक विकासमा टेवा पुर्याउने उद्देश्यले ग्रामीण सडकहरूको विकासका कार्यहरू थालिएको बताउनुभयो ।
सडकको विकासले पर्यटनमा समेत सहयोग पुग्ने विश्वास गर्दै उहाँले सूर्यविनायकमा हाल ११ मिटरका ४४ किलोमिटर बाटो रहेको र त्यसमध्ये २८

परम्परागत वाद्यवादनका मूल तथा जेष्ठ गुरुजनहरूलाई सम्मान

काठमाडौं । मातृभाषामा पत्रकारिता गरिरहेका सञ्चारकर्मीहरूले सञ्चारसंग सम्बन्धित राज्यका नीति, कानुन तथा कार्यक्रमहरूले मातृभाषा पत्रकारितालाई सम्बोधन गर्न नसकेको भन्दै तीनै तहको मिडिया कानुनहरू मातृभाषामैत्री बनाउन सुझाव दिएका छन् ।
इन्डिजिनियस मिडिया फाउण्डेशनले राजधानीमा आयोजना गरेको 'मातृभाषा पत्रकारिता प्रवर्द्धनका लागि क्षमता विकास' विषयक अन्तरक्रिया कार्यक्रममा मातृभाषामा पत्रकारिता गरिरहेका पत्रकारहरूले यस्तो सुझाव दिनु भएको हो ।
कार्यक्रममा वरिष्ठ पत्रकार गणेश राईले कार्यपत्र प्रस्तुत गर्दै हिउँ विनाको हिमाल र मातृभाषा विनाको आदिवासी हुन नसक्ने

आयुर्वेद सेवा प्रवर्द्धनका लागि सबैले योगदान दिनुपर्छ

भक्तपुर । आयुर्वेद हल्ट डेस्क सञ्चालनको लागि चिकित्सालयलाई आग्रह गर्नुभयो । उहाँले आयुर्वेदको प्रवर्द्धनका लागि विद्यालयको पाठ्यक्रममा आयुर्वेद शिक्षा समावेश जरुरी रहेको बताउनुभयो ।
कार्यक्रममा चिकित्सालयका प्रमुख डा. नदन कँडेलले स्वस्थ जीवन सम्बन्धी प्रस्तुती दिँदै स्वस्थ रहन खानपानमा विशेष ध्यान दिन जरुरी रहेको बताउनुभयो । उहाँले रोग लागेपछि उपचारमा लाग्नु भन्दा रोग नै लान नदिन आयुर्वेदले अंगीकार गरेको जीवन पद्धती अलम्वन गर्नुपर्नेमा जोड दिनुभयो ।
उहाँले आधुनिक जीवनशैलीले आम नागरिकको स्वास्थ्यमा नकारात्मक असर गरिरहेको चर्चा गर्दै स्वस्थ जीवनका लागि शाकाहारी भोजन, योगाभ्यास, दैनिक व्यायाम, धूम्रपान र मद्यपान सेवन नगर्ने

संविधान संशोधनको एजेण्डासहित कांग्रेस-एमाले सत्ता समीकरणमा सहमति

भक्तपुर । संसदको दुई ठूला दल नेपाली कांग्रेस र नेकपा एमाले 'राष्ट्रिय सहमतिको' सरकार बनाउने सहमति गरेका छन् । लामो र सघन गृहकार्यपछि संविधान संशोधनको एजेण्डासहितको राष्ट्रिय सहमतिको सरकार बनाउने सहमतिपत्रमा कांग्रेस सभापति शेरबहादुर देउवा र नेकपा एमाले अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीबीच सोमबार मध्यराति सवा १२ बजे हस्ताक्षर भएको हो ।

मधेसमा उमेर नपुगी विवाह गर्ने ५० प्रतिशत भन्दा बढी

काठमाडौं । राष्ट्रिय जनगणना-२०७८ को तथ्याङ्कअनुसार मधेसमा २० वर्ष नपुगी विवाह गर्ने किशोरीको सङ्ख्या ५० प्रतिशतभन्दा बढी देखिएको छ ।
राष्ट्रिय जनगणनामा उल्लेख गरिएको विवरण अनुसार १५ देखि १७ वर्षभित्र विवाह गर्ने २७.७ प्रतिशत छन् । यसैगरी १० देखि १४ वर्षको उमेरभित्र विवाह गर्ने ९.३ प्रतिशत र १० वर्ष

अनुशासित र कर्तव्यनिष्ठ नागरिक बनाउन स्काउटिङ आवश्यक

भक्तपुर । नेपाल स्काउट, स्थानीय स्काउट कार्यालय, भक्तपुरको आयोजनामा शनिवार स्काउट मास्टर भेलाका साथ समिक्षात्मक अन्तरक्रिया कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ । कार्यक्रमले अनुशासित, कर्तव्यनिष्ठ र इमान्दार नागरिक उत्पादन गर्न स्काउटिङ शिक्षा अपरिहार्य भएकोमा जोड दिएको थियो ।
नेपाल स्काउटका पूर्व राष्ट्रिय सचिव रामगोपाल कर्माचार्यले समाजलाई अनुशासित र स्वयंसेवी बनाउनका लागि स्काउट पाठ्यक्रमको व्यवस्था गरी उमेर अनुसार शैक्षिक क्रियाकलाप बनाएको बारे समाजलाई जानकारी दिनुपर्ने बताउनुभयो ।
भक्तपुरमा स्काउटिङ गतिविधिलाई थप सक्रिय पार्ने हेतुका साथ भएको कार्यक्रममा सदस्यता बृद्धि आयुक्त पूर्णभक्त दुवालले स्वागत तथा कार्यक्रमको औचित्यतामाथि प्रष्ट पाउँ स्काउटिङ क्रियाकलापमा एकरूपता ल्याउनु आवश्यक रहेको चर्चा गर्नुभयो ।

लुङ्बा साम्बा उपत्यकामा जलविद्युत नबनाउन हलिउड अभिनेता लियोनार्दो पनि विरोधमा

डोल्मा शेर्पा लुङ्बा साम्बा उपत्यकामा जलविद्युत नबनाउन स्थानीय आदिवासीहरूको आग्रह, हलिउड अभिनेता लियोनार्दो पनि विरोधमा
संखुवासभा जिल्लामा पर्ने लुङ्बा साम्बा उपत्यकाकामा जलविद्युत आयोजना बन्ने भए पछि जलविद्युत आयोजनाबाट त्यहाँका आदिवासी जनजाति विस्थापित हुन सक्ने भन्दै ल्होमी सिङसवा कल्याण केन्द्रले विरोध गरेको छ ।
जिल्लाको भोटखोला गाउँपालिका वडा नम्बर २ मा बन्न लागेको ६३ मेगावाटको जलविद्युत स्थानीय जनजातिसंग परामर्स तथा सहमति नगरी विद्युत आयोजनको निर्माण कार्य अगाडि बढाइरहेको केन्द्रका अध्यक्ष लाम्पा अङ्जुक भोटेले इन्डिजिनियस भ्वाइसलाई जानकारी दिनु भएको छ ।
'यो जलविद्युत आदिवासी जनजाति ल्होमी सिङसवा र थुदामका दर्जनौ घरपरिवार विस्थापित हुनेछन् र त्यहाँको जैविक विविधताको पनि विनास हुने छ ।' भोटेले भन्नु भयो - 'विकासले

लुडबा...
सडकका नाममा पालिकाको बजेट खर्च भइरहेको छ । यो सरासर गैह्रकानुनी काम हो ।' उहाँले यसै सन्दर्भमा थप भनाइ राख्दै भन्नु भयो ' यही विषयलाई लिएर हामी सर्वोच्च अदालत पुगेका छौ । अदालतले न्याय दिला भन्नेमा आसावादी छौ ।'
छुजुङ, छुन्जाम र बखाडमा बन्न लागेको जलविद्युत परियोजनाले स्थानिय आदिवासी ल्होमी सिंसवा समुदायलाई मात्र असर नपारेर बातवरणिय हिसावमा पनि त्यहाँका हिउँ चितुवा, रातो पाण्डा लगायतका लोपोन्मुख जंगली जनावरहरुको पनि विनास हुने अध्यक्ष भोटेले बताउनुभयो । जवर्जस्ती विद्युत परियोजना ल्याएमा थुदाम गाउ विस्थापित हुँदैछ । थुदाम भनेको विना बर्दीका सीमा रक्षकहरु हुन् ।
मकालु र कञ्चनजङ्घा संरक्षित क्षेत्रहरू छुजुङ, छुन्जाम र बखाङ नदीहरू र सम्पूर्ण लुङ्वा साम्बा दर्रा, ल्होमी सिंसावा र भोटे जातिहरूका धार्मिक रुपलेपनि पवित्र थलो मानिन्छ ।
त्यहाँ आदिवासी ल्होमी, सिंसवा र भोटे समुदायको परम्परागत चौरी पालन, औषधीय जडीबुटी संकलन गरि जिविकोपार्जन गर्ने थातथलो एक अनलाइनमा प्रकाशित लेखलाई सेयर गर्दै मानव निर्मित बाँधले त्यहाँको जैविक विविधतामा क्षती पुग्ने र पकृतिक सौन्दर्यमा दिर्घकालिन विनाश निम्त्याउने भन्दै त्यहाँ बाँध निर्माण नगर्न आग्रह गर्नुभएको छ ।
साझीला उर्जा प्रालि, ट्वाइट फ्लावर इनर्जी प्रालि र समिट इनर्जी सोलुसन प्रालिले त्यहाँ स्थानीय समुदायमाथी दुर्व्यवहार गरिरहेको स्थानीय आदिवासीहरूको गुनासो रहेको छ ।
ल्होमी संसावाका अध्यक्ष भोटेका अनुसार त्यहाँ गरिएको वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन गरिदा देखि नै सरकारी कर्मचारीको आडमा उर्जा

दक्षिण अफ्रिकालाई हराउदै भारतले जित्यो टि-२० विश्वकप

भक्तपुर । दक्षिण अफ्रिकालाई पराजित गर्दै भारतले १७ वर्षपछि आइसीसी टि-२० विश्वकप क्रिकेटको उपाधि जितेको छ । बार्बाडोसमा भएको शनिवार राती सम्पन्न फाइनलमा दक्षिण अफ्रिकालाई ७ रनले पराजित गर्दै भारतले उपाधि जितेको हो । भारतको यो दोस्रो टि-ट्वान्टी विश्वकप उपाधि हो । २००७को पहिलो संस्करण जितेयता भारतले उपाधि जित्न सकेको थिएन । यस्तै भारतले ११ वर्षको आइसीसी उपाधिको खडेरी समाप्त गरेको छ ।
१७७ रनको विजयी लक्ष्य पछ्याएको दक्षिण अफ्रिकाले २० ओभरमा ८ विकेट गुमाउँदै १६९ रन बनाएपछि भारतले उपाधि जितेको हो । पहिलो पटक टि-२० विश्वकपको फाइनल खेलिरहेको दक्षिण अफ्रिका एक समय उपाधिको नजिक पुगेको थियो । अफ्रिकालाई अन्तिम ३० बलमा ३० रन चाहिएको थियो । दक्षिण अफ्रिकाका हेनरिक क्लासेनले २७ बलमा २ चौका र ५ छक्का सहित सर्वाधिक ५२ रन बनाए पनि टोलीलाई उपाधि दिलाउन सकेन । १७औं ओभरको पहिलो बलमा हार्दिक पाण्ड्याले हेनरिक क्लासेनलाई क्याच आउट गरेपछि भारतले खेलमा नाटकीय पुनरागमन गरेको थियो । अन्तिम ६ बलमा १६ रन चाहिएको थियो । हार्दिक पाण्ड्याको बलमा मिलर सूर्यकुमार यादवबाट बाउन्ड्रीमा उत्कृष्ट क्याच आउट भएपछि जितको सम्भावना सकिएको थियो ।
ओपनर रिजा हेन्ड्रिक्स र कप्तान एडेन मार्करम ४-४ रनमा आउट हुँदा दक्षिण अफ्रिका १२-२ को अवस्थामा थियो । तेस्रो विकेटका लागि टिस्टन स्टब्स र क्विन्टन डिककेले ३८ बलमा ५८ रनको साभेदारी गरेका थिए । स्पिनर अक्षर पटेलको बलमा स्वीप खेल्ने धुनमा स्टब्स २१ बलमा ३ चौका र १ छक्का सहित ३१ रनमा बोल्ड आउट भए ।
उनी आउट हुँदा दक्षिण अफ्रिका ८.५ ओभरमा ७०-३ को अवस्थामा थियो । भारतका जसप्रित बुमराहले ४ ओभरमा १८ रन खर्चेर २ विकेट लिए । हार्दिक पाण्ड्याले ३ ओभरमा २० रन खर्चेर ३ विकेट लिए । अर्शदीप सिंहले २ र अक्षर पटेलले १ विकेट लिए ।
त्यसअघि टस जितेर पहिला ब्याटिङ रोजेको भारतले २० ओभरमा ७ विकेट गुमाउँदै १७६ रन बनाएको थियो । ओपनर विराट कोहलीले ५९ बलमा ६ चौका र २ छक्का सहित सर्वाधिक ७६ रन बनाएका थिए । कोहलीले ४८ बलमा अर्धशतक पूरा गरेका थिए । अक्षर पटेलले ३१ बलमा १ चौका र ४ छक्का सहित सर्वाधिक ४७ रन बनाए ।
चौथो विकेटलाई कोहली र अक्षर पटेलले ५४ बलमा ७२ रनको साभेदारी गरेका थिए । ओपनर रोहित शर्मा ९, ऋषभ पन्त शून्य, सूर्यकुमार यादव ३, शिवम दुवे १६ बलमा ३ चौका र १ छक्कासहित २७ र रविन्द्र जडेजा २ रनमा आउट भए । हार्दिक

लाखौं कृषकहरुको हितमा परियोजना संचालन

काठमाडौँ-विश्व बैंकको आर्थिक सहयोगमा कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयले सञ्चालनमा ल्याएको नेपाल लाइभस्टक सेक्टर इनोभेसन परियोजनाको ६ वर्षे कार्यकाल हाँले सकिएको छ । संघीय राजधानीमा काठमाडौँमा अस्ति एक कार्यक्रमको आयोजना गर्दै कार्यकाल पूरा भएको घोषणा गरेको हो । कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्री ज्वालाकुमारी साहको प्रमुख आतिथ्यतामा भएको कार्यक्रममा कृषि तथा पशुपन्छी विकास मन्त्रालयका सचिव डा.राजेन्द्र प्रसाद मिश्रको अध्यक्षतामा आयोजना समापन तथा नतिजा प्रसार समारोह समापन भएको थियो ।
उक्त समारोहमा आयोजनाका पूर्व कार्यक्रम निर्देशकहरु एवं आयोजनामा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई सम्मानसमेत गरिएको थियो । यस आयोजनाबाट दुई लाख ३७ हजारभन्दा बढी कृषकहरू लाभान्वित बन्नुका साथै ४२ प्रतिशत महिला सहभागिताको अनुपात रहेको र १४ सय कृषि उत्पादक संस्था प्रत्यक्ष लाभान्वित भएको जानकारी आयोजना निर्देशक वैकुण्ठ अधिकारी दिएका थिए ।
यस परियोजनाले दुध, खसी-बोकाको मासु प्रशोधन र साना किसान तथा कृषि व्यवसायीको उत्पादकत्व तथा मूल्यमा वृद्धि, जलवायु परिवर्तन अनुकुलन हुने क्षमता अभिवृद्धिका लागि ५ प्रदेशका २८ जिल्ला तथा २८९ पालिकामा काम गरेको जनाएको छ । यस परियोजनाले संस्थागत र नियामक क्षमता सबलीकरणसमेत

सहयोग गर्नुका साथै पशुसेवा क्षेत्रको आधुनिकीकरण र नश्ल सुधार कार्यक्रम देशभर सञ्चालनमा ल्याएको जनाएको छ ।
यस परियोजनाले राष्ट्रिय पशु स्वास्थ्य नीति -२०७८ र राष्ट्रिय पशु प्रजनन नीति -२०७८ को स्वरुप निर्माणमा सहयोग गरेको छ, जुन संसदबाट पारित भैसकेको छ । यस्तै सङ्क्रामक पशुरोग नियन्त्रण ऐन र पशु कल्याण ऐनसमेत तयारी अवस्थामा रहेको छ ।
पशुसेवा क्षेत्रमा नवीनता प्रवर्धन तथा सेवा प्रवाहमा आधुनिकीकरण ल्याउने उद्देश्य अन्तर्गत समापन परियोजनाले खोरेत तथा पीपीआर रोगबाट हुने पशु मृत्युको दर घटाउनमा उल्लेख्य उपलब्धि हासिल गरेको छ । पछिल्लो ४ वर्ष सन् २०१८-२२ को अवधीमा पशुमा खोरेत रोगको संक्रमण ६३ प्रतिशत र पीपीआर ८८ प्रतिशतसम्म घट्न गएको अन्वेषणले देखाएको छ ।
परियोजनाले पशुपन्छी रोग रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि खोप भण्डारण गर्ने शित शृङ्खला निर्माण गर्दै दीर्घकालीन प्रभाव पर्ने कामको थालनीसमेत गरेको छ । यसबाट आयोजना क्षेत्र बाहेक पनि देशभरका सातैवटा प्रदेशमा मागअनुसार ५० लाख डोज भ्याक्सिन सङ्ग्रहित गर्न सक्ने गरी भण्डारण गृह सञ्चालनमा ल्याइसकेको छ । यस परियोजनाको निर्देशक वैकुण्ठ अधिकारीका अनुसार आयोजनाको कार्यकाल सकिएपनि दीर्घकालीन रुपमा फाइदा पुग्ने गरी

सबै प्रदेशमा खोप भण्डारण गर्ने र पशु स्वास्थ्यका अलावा कोभिड -१९ जस्तो संक्रमण आइपर्दा आपतकालीन सेवा उपयोग गर्न सकिने सहयोगी संयन्त्रसमेत तयार भएको छ ।
यसैगरी, परियोजना अन्तर्गत पशु नश्ल सुधार प्रयोजनमा अमेरिकाबाट ल्याइएको साँढे गोरुले १ लाख डोज वीर्य उत्पादन गरेको छ । यस आयोजनाले नश्ल सुधारका लागि राष्ट्रिय पशु प्रजनन कार्यालयहरुको क्षमता अभिवृद्धि गरेको छ । यसले पशु प्रजनन प्रक्रियामा गुणस्तर विकास गर्न सहयोग गर्नुका साथै दुध उत्पादनमासमेत सकारात्मक नतिजा ल्याउने देखिएको छ ।
यस परियोजनाले समावेशी मूल्य विकास अन्तर्गत पूरक सहयोगमा स्थापना गरिएका ४४६ व्यवसायहरु सञ्चालनमा ल्याएका छन् । जसले दुध, खसी-बोकाको मासु र पशिमना उत्पादन तथा प्रसोधनमा मद्दत गर्ने देखिन्छ । परियोजना सञ्चालनमा विशिष्ट मोडालिटी तय गर्दै कृषकले २० प्रतिशत लगानी गरेपछि थप ३० प्रतिशत कुनै वित्तीय संस्थाबाट ऋण लिन सकिने र त्यसमा परियोजनाले थप ५० प्रतिशत रकम थप्ने प्रावधान कार्यान्वयन गरिएको थियो ।
परियोजनाको सहयोगमा नेपालमा पहिलोपटक पशिमना प्रशोधनको सुविधा विस्तार भएको छ । यसैगरी देशभरी ५४ वटा पशु बजारका भौतिक संरचनाहरू निर्माण गर्दै स्थानीय सरकारको मातहतमा यी संरचना जिम्मा लगाइएको छ ।
“हामी नेपाल सरकारलाई यस आयोजनाको सफल कार्यान्वयन र पशु स्वास्थ्य तथा कृषि खाद्य बालीलाई उत्थानशील बनाउनका लागि लिएको मध्यम र दीर्घकालीन दृष्टिकोण राखेकोमा बधाई दिन चाहन्छौं,”नेपाल सहित माल्दिभ्स र श्रीलङ्काका लागि विश्व बैंकका अपरेशन म्यानेजर लाडा स्त्रेल्कोवाले बताइन् । स्त्रेल्कोवाले यो परियोजनाअन्तर्गत सञ्चालित सेवाप्रदायक कार्यक्रमले स्थानीय तहदेखि केन्द्रसम्म निरन्तरता पाउनु पर्ने बताउँदै यस दिशामा नेपाल सरकारको अग्रसरताको सहाना गरेकी थिइन् ।

हाको सेवाहरु : Silk Print, स्टिकर प्रिन्ट, फोटो पलेक्स प्रिन्ट, १० फिट सम्मको पलेक्स प्रिन्ट, A3 & A4 size color प्रिन्ट

Remember us for HD Quality print

१० फिट

त्रिदेव पलेक्स एण्ड स्टिकर प्रिन्ट

मध्यपुर थिमि-४, दुईपोखरी, ईन्द्रयाणी मार्ग

सम्पर्क : ९८५११०२५११, ९८०८११०३१४८

पुनर्घ : शनिवार बाहेक अन्य बारहरूमा बिहान १०:०० बजेदेखि बेलुका ६:०० बजे सम्म ग्राहकहरूको सेवामा रहनेछ ।

जन्म, मृत्यु, विवाह, सम्बन्ध विच्छेद र बसाई सराई

जस्ता व्यक्तिगत घटना घटेको ३५ दिन भित्र निःशुल्क रुपमा वडा कार्यालयमा दर्ता गरौं र गराऔं ।

स्थानीय सरकार मध्यपुर थिमि नगरपालिका नगर कार्यपालिकाको कार्यालय मध्यपुर थिमि, भक्तपुर बागमती प्रदेश, नेपाल

जन्म

जन्म दर्ता नराउँदा चाहिने काजजाहरु :

- आमा वा बाबुको नागरिकता,
- स्वास्थ्य संस्था वा अस्पतालमा जन्म भएको भए उक्त संस्थाबाट जारी जन्म प्रमाणित काज,
- घरमा जन्म भएको हकमा पछिल्लो कोप काँडा
- विदेशी भएमा, बाबु आमाको राहदानी प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि तथा सम्बन्धित स्वास्थ्य गृहको वडामा बसोबास गरेको प्रमाण
- बाबु भएमा वा टेनिस बाहा भएको भए सो सम्बन्धी प्रहरी प्रतिलिपि

मृत्यु

मृत्यु दर्ताका लागि चाहिने काजजाहरु :

- मृतकको नागरिकताको प्रमाणपत्र (नागरिकता नभएको भएमा) वा जन्मदर्ता (नागरिकता नभएको भएमा),
- मृतकको नागरिकता
- मृतक विदेशी भएमा मृतक र मृतकको परिवार, प्रेक्षार्थ तथा निज त्यस वडामा बसोबास गरेको प्रमाण, सम्बन्धित मृतकको नेपालीयन कटुनीयक विवेकको विवरण
- स्वास्थ्य संस्था मृत्यु भएमा मृत्युको प्रमाण

विवाह

विवाह दर्ता नराउँदा चाहिने काजजाहरु :

- विवाह दर्ता गर्ने पति र पत्नी दुवै मृतक हुनुपर्छ ।
- दस्तावेज दुवैको नागरिकता प्रमाणपत्र वा राष्ट्रियता सुत्ने काज ।
- दस्तावेज वा दुवैको दुवैको हारै विधेको अडो साईजको फोटो,
- अदालतबाट साना काज भएको अवस्थामा साना काजको काज
- कृषि एकजना विदेशी रंगमा विदेश स्थान नेपाली विवाहबाट प्रमाणित अधिकृत कारेलामा

सम्बन्ध विच्छेद

सम्बन्ध विच्छेद दर्ता नराउँदा चाहिने काजजाहरु :

- मृतकको नागरिकता प्रमाणपत्र,
- अदालतबाट सम्बन्ध विच्छेद भएको फैसला,
- विदेशीमा सम्बन्ध विच्छेद भएको हकमा त्यहाँको प्रतिलिपि काज अनुसार सम्बन्ध विच्छेद भएको प्रमाणपत्र र कटुनीयक विवाहबाट प्रमाणित भएको अंग्रेजी भाषाका काजजालाई नेटरी पसिकबाट अनुवाद गरेको वा कम्प्युटर सेवा विवाहबाट प्रमाणिकरण गरेको सम्बन्ध प्रति ।

बसाई सराई

बसाई सराई दर्ताका लागि चाहिने काजजाहरु :

- बसाई सराई अर्को व्यक्तिले काजजाहरु :
 - मृतक हलान्तका कारण
 - १५ वर्ष भन्दा बढी समयको हकमा जन्म दर्ताको प्रमाणपत्र र १५ वर्ष भन्दा लामो नागरिकताको हकमा नागरिकता र नागरिकता नभएमा जन्मदर्ताको प्रमाणपत्र
 - पतिव्रताका जन्म भएको भए नागरिकता दर्ता दर्ता गरेपछि मात्र बसाई सराई दर्ता गर्नुपर्छ ।
- बसाई सराई अर्को व्यक्तिले काजजाहरु :
 - मृतक हलान्तका कारण
 - बसाई सराई अर्को व्यक्तिले काजजाहरु :
 - मृतकको नागरिकता

मध्यपुर थिमि नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१/०८२ को नीति तथा कार्यक्रम

गतांकबाट क्रमशः नेपाल कोरिया मैत्री नगरपालिका अस्पतालमा सुविधा सम्पन्न भौतिक संरचना निर्माण तथा दक्ष जनशक्तिहरुको व्यवस्थापन गरी आवश्यकताका आधारमा सेवा विस्तार गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

कृषि तथा पशुपालन व्यवसायलाई प्रविधिमैत्री बनाईदै लगिनेछ ।

मध्यपुर थिमि नगरपालिका भित्र सञ्चालित सहकारी संस्थाहरुको आधुनिकीकरण गर्दै विश्वसनीय तथा गुणस्तरीय सेवा प्रवाहमा जोड दिदै उचित व्यवस्थापन गरिनेछ ।

मध्यपुर थिमि नगरपालिकाको परम्परागत तथा ऐतिहासिक क्षेत्रहरुमा भवन निर्माणलाई एकरूपता कायम गर्न नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

नगरवासीलाई गुणस्तरीय सेवा तथा उपभोग्य वस्तु प्राप्त गर्ने अधिकार सुनिश्चतताको लागि आवश्यक नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

हनुमन्ते खोलाको करिडोर विस्तार, क्षतिपूर्ति, तथा खोला सिमाङ्कन गर्ने विषयमा सरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वय गरी प्रक्रिया अगाडी बढाइनेछ ।

पर्यटन प्रवर्द्धनलाई प्रभावकारी बनाउनको लागि चालु आ.व.मा नै मध्यपुर महोत्सव सञ्चालन गरिनेछ ।

सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई नतिजामूलक तथा थप प्रभावकारी बनाउन नापी, मालपोत लगायतका अन्य सरकारी कार्यालयबाट हुने कार्यसम्पादनलाई नगरपालिका क्षेत्रबाटै गर्ने गरी आवश्यक पहल गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

मध्यपुर थिमि नगरपालिका भित्रका सार्वजनिक स्थान, पार्क लगायतको संरक्षण, उपयोग र सुरक्षा लगायतका सम्बन्धी कार्यहरु स्थानीय उपभोक्ता, संघ संस्थालगायतका निजी क्षेत्रको साभेदारीमा प्रचलित कानून बमोजिम सञ्चालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

स्थानीय (खाद्य तथा पेयपदार्थ) घरेलु उत्पादनलाई प्रवर्द्धन गर्ने नीति लिइनेछ ।

उपस्थित नगरसभा सदस्यज्यूहरु नगरसभा सदस्यज्यूहरु अव म आ.व. २०८१/०८२ मा नगरपालिकाले विषयगत र महाशाखागत र शाखागत अवलम्बन गर्ने नीतिहरु प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

सुशासन र संस्थागत विकास सुशासन

नगरपालिकाबाट प्रवाह हुने सार्वजनिक सेवा, विकास कार्यहरुको प्रभावकारी अनुगमनको कडाईका साथ लागु गरिनेछ । नगरपालिकाबाट प्रवाह गरिने सार्वजनिक सेवालाई स्वच्छ, पारदर्शी र सेवाग्राही मैत्री बनाइनेछ साथै कर्मचारीको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कनका आधारमा दण्ड र पुरस्कारको व्यवस्था गरिनेछ ।

भ्रष्टाचार विरुद्ध शून्य सहनशीलताको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

सबै वडा कार्यालयहरुमा सुचना अधिकारी, हेल्प डेक्सको व्यवस्था गरिनेछ ।

नगरपालिकाका जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारीहरुका लागि क्षमता विकासका कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

नगरवासीलाई छिटो-छरितो रुपमा न्याय प्रदान गर्नका लागि चालु आ.व. भित्र सबै वडा कार्यालयमा मेलमिलाप केन्द्र स्थापना गरिनेछ ।

नगरपालिकाको सेवा प्रवाहसँग सम्बन्धित ऐन, नियम, कार्यविधि, मापदण्ड, निर्देशिका, मार्गदर्शन, दिग्दर्शन आदि तयार गरी लागू गरिनेछ ।

नगर प्रहरीको सेवालाई शसक्त र प्रभावकारी बनाउन क्षमता विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

सूचना र प्रविधिको उच्चतम प्रयोग गरी सेवा प्रवाहलाई सहज तथा छिटो छरितो बनाउन, जनतासँग प्रत्यक्ष सम्बन्ध र सम्पर्क रहने वडा कार्यालयहरुको क्षमता विकास, श्रोत साधनमा वृद्धि र प्रणालीको विकास गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

प्रशासन तथा जनशक्ति विकास यस नगरपालिका अन्तर्गत बसोबास गर्ने विभिन्न क्षेत्रमा विज्ञता प्राप्त व्यक्तित्वहरुको पहिचान गरी उनीहरुको ज्ञान, सीप, क्षमता र अनुभवलाई नगरपालिकाको सर्वाङ्गीण विकासमा पूर्ण उपयोगको लागि विज्ञ समूह गठन गरिनेछ ।

सेवाग्राहीलाई कुनै असहजता भएमा प्रत्यक्ष सम्पर्क गर्ने गरी गुनासो सुन्ने, सूचना उपलब्ध गराउने, सहजीकरण गर्ने आदि कार्यका लागि नागरिक सहायता कक्ष सञ्चालन गरिनेछ ।

नगरपालिकामा कार्यरत सेवा करारका कर्मचारीहरुलाई योगदानमा आधारित सामाजिक सुरक्षा कोषमा आवद्ध गरिनेछ ।

देश भित्रका र देश बाहिरका स्थानीय तहहरूसँग भगिनी सम्बन्ध कायम गर्दै पारस्परिक रुपमा सहयोग आदान प्रदान गर्दै लगिनेछ ।

नगरवासीलाई राष्ट्रिय परिचयपत्र सहजरुपमा उपलब्ध गराउन नगरपालिकामै राष्ट्रिय परिचयपत्र स्टेशन स्थापना गरी तत्कालै कार्य प्रारम्भ गरिनेछ ।

सूचना प्रविधि नगरपालिकाबाट प्रवाह हुने सेवाहरुलाई डिजिटल माध्यमबाट पोर्टलहरु, मोबाइल एप्लिकेशनहरु प्रयोगमा ल्याइने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

सूचना प्रविधिमा देखिएका समस्याहरु समाधान गर्न अनुसन्धान, प्रतिकार्य तथा जनचेतना अभिवृद्धि कार्यलाई प्रभावकारी बनाउन साइबर सुरक्षाको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

सूचना प्रविधिको क्षेत्रमा दक्ष जनशक्ति उत्पादन तथा अध्ययन अनुसन्धान गर्न क्षेीबद स्थापना गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

नगरपालिका सम्बन्धित जानकारी जनस्तरसम्म पुर्‍याउन सञ्चार माध्यमसंग समन्वय र सहकार्य गरिनेछ ।

आर्थिक प्रशासन आर्थिक अनुशासन तथा मितव्ययिता कायम गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

नगरपालिकाबाट सम्पादन हुने कार्यलाई छिटो, छरितो, पारदर्शी तथा गुणस्तरयुक्त ढंगबाट सम्पादन गर्नको लागि भुक्तानी प्रणालीलाई थप व्यवस्थित गर्ने नीति लिइनेछ ।

राजस्व निजी, अर्धसरकारी निकाय तथा संघसंस्था लगायत अन्य व्यवसायहरुलाई अनिवार्य रुपमा गरेको दायरामा ल्याउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

दिगो श्रोत व्यवस्थापनको लागि कर तथा गैर राजस्व अनुपातमा कर राजस्वको अंशवृद्धि गर्दै आन्तरिक राजस्वलाई भरपर्दो र दिगो स्रोतको रूपमा स्थापित गरिनेछ ।

करदातालाई कर तथा लेखाङ्कन प्रणालीका बारेमा ज्ञान अभिवृद्धि गर्न स्थानीय व्यवसायी, करदाता तथा व्यवसायी संघसंस्थाहरूसँगको सहकार्यमा ज्ञानबर्धक, जानकारीमूलक र सचेतनामूलक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।

करको दायरा फराकिलो पार्न अभियानात्मक, प्रचारात्मक र उत्प्रेरणात्मक कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।

बहाल करमा बहुदर प्रणाली लागू गरी आवासीय प्रयोजनका लागि बहालमा लगाई बहाल आम्दानी गरिरहेका घरधनीहरुलाई समेत व्यापक रूपमा गरेको दायरामा समेटिने छ । सम्पत्ति कर, भूमिकर, व्यवसाय कर र बहाल करमा निश्चित अवधिसम्म कर छुट तथा जरिवाना छुटको व्यवस्था गरी समयमै र नियमितरूपमा कर तिर्न करदातालाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।

अनलाईन भुक्तानी प्रणालीको प्रयोग प्रभावकारी हुदैँ गएको सन्दर्भमा कर तथा राजस्व सङ्कलनमा सूचना प्रविधिको अधिकतम प्रयोगमा

जोड दिई करदाता मैत्री कर प्रशासनको विकास गरी लागू गर्ने नीति लिइनेछ ।

वक्यौता कर अनिवार्य रुपमा असुली गर्ने र वक्यौता कर नतिर्ने व्यवसायीलाई प्रचलित कानून बमोजिम कारवाहीको प्रक्रिया अगाडी बढाइने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

कानून तथा फैसला कार्यान्वयन स्थानीय तहमा कानून तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्दा विधिको शासनलाई अवलम्बन गरिनेछ ।

न्यायिक सम्पादनलाई थप प्रभावकारी बनाउन आवश्यक नीतिको अवलम्बन गरिनेछ ।

सूचना प्रविधिको प्रयोगबाट न्यायिक सम्पादनको कार्यलाई सरल, सहज र पहुँच योग्य बनाइनेछ ।

पूर्वाधार विकास पूर्वाधार विकास तर्फ सडक तथा भौतिक पूर्वाधारको लागि सिमाङ्कन गरी एमच तयार पश्चात मात्रै वजेट विनियोजन गरी कार्यान्वयनमा लगिनेछ ।

संघ, प्रदेश लगायतका निकायहरुबाट नगरपालिका क्षेत्रभित्र संचालन हुने योजनाहरु नगर गुरुयोजना र योजना बैकमा भएको प्राथमिकता अनुसार मात्र सिफारिस गरिनेछ ।

नगरपालिका क्षेत्रभित्रका सडक पूर्वाधार लगायतका योजनाहरुलाई वातावरण मैत्री बनाइनेछ र यस्ता स्थानहरुमा हरियाली व्यवस्थापनलाई जोड दिइनेछ ।

पर्यटन पूर्वाधार गुरुयोजना अनुसार निर्माण कार्य अगाडी बढाइनेछ ।

वातावरणीय सुधार एवम् जमिन मुनिको पानी पुनर्भरणका लागि विज्ञहरुको राय सुभाबको आधारमा आवश्यक नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

गुणस्तर परीक्षणका लागि नगरपालिकाको आफ्नै प्रयोगशाला स्थापना तथा संचालन गर्ने नीति लिइनेछ ।

भवन निर्माण भवन नभएका वडा कार्यालयहरुको नयाँ भवन निर्माण तथा जीर्ण भएका सामुदायिक विद्यालयका पुराना भवन मर्मत कार्यलाई प्राथमिकतामा राखिनेछ।

मध्यपुर थिमि नगरपालिका घोषणा भए देखि २०७४ साल सम्मका घर नक्शाहरु डिजिटिजेशन कार्य सम्पन्न भईसकेको र बाँकी घर नक्शाहरुलाई पनि डिजिटिजेशन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

सडक बाटो कालोपत्रे गर्ने: ढलान गर्ने र ब्लक छान्ने कार्य साथै ढल निकासको लागि ५०-५० प्रतिशत लागत सहभागिताको कार्यक्रमलाई प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाइनेछ।साथै ८०-२० प्रतिशत जनसहभागितामा आधारित कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ।

मर्मत सम्भार कोषबाट विग्रेका भत्केका पूर्वाधार तत्काल निर्माण गर्न द्रुत कार्य सहयोगी टोली परिचालन गरिने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।

शहरी विकास नगरपालिकाको भौतिक पूर्वाधार सम्बन्धी प्रोफाइल तयार गरिनेछ।

सिन्टिटार तथा कमेरोटार जग्गा एकीकरण आयोजनामा बाँकी रहेका कार्यहरुको कार्ययोजना बनाई सञ्चालन तथा हस्तान्तरण गर्ने प्रक्रिया अगाडि बढाइनेछ ।

योजना, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन क्रमागत योजना, अधुरा योजनाहरु तथा कम लागतमा मर्मत सम्भार गरी पुनःसञ्चालनमा ल्याउन सकिने योजनालाई पहिलो प्राथमिकता दिइनेछ ।

नगद लागत सहभागिता जुटने आयोजनालाई प्राथमिकता दिइनेछ।

पूर्वाधार लगायत आपसी सहकार्य र समन्वयका विषयहरुमा अन्य स्थानीय तहसँग समन्वय गरी संयुक्त समिति गठन गरी साभेदारीमा कार्य गरिनेछ ।

उत्कृष्ट कार्यसम्पादन गर्ने उपभोक्ता समिति / निर्माण व्यवसायीलाई पुरस्कृत गरिने

नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

भूमिसुधार नीति नगरपालिका भित्रका सार्वजनिक, सरकारी, पर्ती लगायत अन्य जग्गाको पहिचान, सिमाङ्कन र संरक्षण गरिनेछ ।

स्ववासी जग्गाको नक्शाङ्कन तथा पुर्जा वितरण कार्यलाई समन्वयात्मक रुपमा थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।

सिचाई तथा ऊर्जा मध्यपुर उज्यालो अभियान अन्तर्गत नगर क्षेत्रका सडक तथा सम्पदा क्षेत्रहरुमा सडक वतीको व्यवस्था गरिनेछ ।

खेती योग्य जमिनमा अत्याधुनिक प्रविधिबाट सिचाई सुविधाको कार्य अगाडि बढाइनेछ ।

वातावरण, सरसफाई तथा फोहरमैला व्यवस्थापन स्वच्छ, सफा र हरियाली प्रवर्द्धन अभियानलाई निरन्तरता दिइनेछ।टोलसुधार समिति/टोल विकास संस्था, महिला समूह लगायत सामाजिक संघ-संस्थाको सहभागिता र सक्रियतालाई प्रोत्साहित गरी निजी क्षेत्र र गैह्रसरकारी क्षेत्रसँगको सहकार्य र सहभागितामा फोहरमैला व्यवस्थापन गर्ने नीति लिइने छ ।

नगरक्षेत्रको फोहरमैला व्यवस्थापनका लागि फोहरमैलाको अन्तिम विसर्जन स्थलको खोजी गरिनेछ ।

सार्वजनिक निजी साभेदारीमा नगर क्षेत्र भित्रका अरनिको राजमार्ग लगायतका अन्य सडक तथा बाटोको दायँबायाँ र विभिन्न पार्क एवं सामुदायिक वन क्षेत्रमा वृक्षारोपण र वातावरण संरक्षण गरी हरियाली प्रवर्द्धन गर्दै सौन्दर्यीकरण गरिनेछ ।

सामुदायिक वन क्षेत्र भित्र परम्परागत जडिवृटीको वोट विरुवाको वृक्षारोपण कार्यलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।

बाढी, पहिरो, भू-क्षय जस्ता प्रकोपबाट वर्षेनी हुने गरेको धन जनको क्षति न्यूनीकरणका लागि प्रदेश तथा संघीय सरकार र साभेदार संस्थाहरु बीच समन्वय गरी संरक्षणका कार्यक्रमहरु अगाडि बढाइनेछ ।

नगरपालिका क्षेत्र भित्र संचालित उद्योगहरुलाई वातावरणमैत्री बनाउने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

फोहरमैलाको उत्पादनमा न्यूनीकरण प्रशोधन र पुनःप्रयोग लगायतका विधि मार्फत फोहरमैला व्यवस्थापनको कार्यलाई अगाडि बढाइनेछ।फोहरको श्रोतमा नै वर्गीकरण गरी वर्गिकृत फोहर अनुसार छुट्टाछुट्टै संकलन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।

फोहरमैला व्यवस्थापनको लागि नगरस्तरीय योजना तय गरी उपयुक्त स्थानमा फोहर सङ्कलन केन्द्रको लागि सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ ।

हनुमन्ते र मनोहरा नदी नियमित रुपमा सरसफाई गर्न व्यवस्था मिलाइने छ ।

नगरपालिका क्षेत्रभित्र रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरुबाट निस्कने चिकित्साजन्य फोहरमैला वैज्ञानिक ढंगले व्यवस्थापन गर्न नेपाल सरकार, बागमती प्रदेश सरकार तथा निजी संघ संस्थासँग सहकार्य गरिनेछ ।

नगर क्षेत्रका ऐतिहासिक, सांस्कृतिक एवं पुरातात्विक महत्वका सम्पदा भएको स्थान र अन्य सार्वजनिक महत्वका स्थानहरुमा दैनिक रुपमा फोहर संकलन गरी व्यवस्थापन गरिनेछ ।

नगरपालिका क्षेत्र भित्रका दाह संस्कार गर्ने स्थान र माटोको भाँडोकुँडा पोल्ने स्थानलाई वातावरण मैत्री हुने गरी सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।

स्वच्छ हावा प्रवर्द्धन सम्बन्धी कार्यक्रम सञ्चालनमा ल्याइने छ ।

खानेपानी तथा सरसफाई खानेपानीको स्रोत र मुहान संरक्षण गर्न आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।

स्वच्छ र शुद्ध खानेपानीको सहज आपुर्तिको व्यवस्था गरिनेछ ।

जलस्रोत तथा भू-संरक्षण नगर क्षेत्रभित्रका पानीका श्रोतहरु पहिचान गरी संरक्षण गरिनेछ ।

क्रमशः अर्को अंकमा

थिमि टाइम्स

– छिमेकी तथा आफ्ना साथीभाइको निन्दा गर्ने बानी परापूर्व कालबाटै मानिसको मनोरंजनको विषय बन्दै आएको छ ।

- प्रेमचन्द

बर्ष १७ अङ्क ४० नै.सं. ११४४ २०८१ असार १९ बुधबार
03 July 2024 Wednesday

सम्पादकीय

सरकारी विद्यालयको दुरावस्था छरपष्ट !

यस वर्ष प्रकाशित एसईईको परीक्षाफलले देशको शिक्षाको अवस्था र नेपाल सरकारको तालुक अड्डा शिक्षा मन्त्रालय पूरै नाकाम भएको देखिएको छ । राष्ट्रिय परीक्षा बोर्डले सार्वजनिक गरेको माध्यमिक शिक्षा परीक्षा (एसईई) २०८० को नतिजाअनुसार आधाभन्दा कम अर्थात् ४७.८६ प्रतिशत परीक्षार्थीमात्र ‘ उत्तीर्ण’भएका छन् । त्यसमा पनि धेरै जसो सरकारको मातहतमा रहेका विद्यालयहरूको नतिजा शुन्यमा रहेको देखिएको छ । जसबाट सरकारी विद्यालयको दुरावस्था छरपष्ट भएको छ ।

देशमा केही समय अगाडि मात्र परीक्षाको मूल्याङ्कन विधिमा परिवर्तन गरिएको थियो । तर सिकाईको गुणस्तरमा भने सुधार हुन सकेको देखिएन । यसले सरकारी विद्यालयमा अध्ययन गरेका विद्यार्थीहरू उच्च शिक्षा अध्ययनबाट बञ्चित हुने देखिएको छ । विगत १० वर्षमा एकातिर विद्यालय शिक्षालाई कक्षा १२ सम्म पुऱ्याइयो भने मूल्याङ्कनको आधारमा कहिले अङ्क, अहिले अक्षर र यसपटक दुवैको प्रयोग गरियो ।

वास्तवमा विद्यालय शिक्षालाई १२ कक्षासम्म विस्तार गरिसकेपछि १० कक्षाको परीक्षा (एसईई)लाई यसरी हाउगुजी बनाउनुपर्ने थिएन । तर, परीक्षा सञ्चालनको तामझाम, खर्चपर्व र कमिसनको उठतीपुठतीले हो कि सरकारी अधिकारीहरूले भने एसईई परीक्षालाई ‘फलामे ढोका’ बनाइराखेकै छन् । यही चलखेलमा बिचरा विद्यार्थी र अभिभावकलाई र्‍नभुल्लमा पारिएको हुन्छ ।

विगत वर्षहरूमा भ्रं यस वर्ष पनि राज्यले जिम्मा लिएको सरकारी विद्यालयका तुलनामा ‘शिक्षाको व्यापार’ गर्ने निजी क्षेत्रबाट सञ्चालित विद्यालयको परीक्षाफल उत्कृष्ट रहेकोछ । कक्षा ११ मा पढ्न अयोग्य ठानिएकामध्ये ८८ प्रतिशतभन्दा बढी विद्यार्थी सरकारी विद्यालयका रहेका छन् ।

यसबाट आम अभिभावक र विद्यार्थीमा सरकारी विद्यालय गुणस्तर हिन र सरकारी विद्यालयमा अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरू अयोग्य भनेर पन्छाउनु उपयुक्त ठान्ने अनुदार मानसिकता अहिलेको शिक्षा प्रणालीमा पनि कायमै रहेको देखियो । कक्षा १० मा राम्रो अङ्क ल्याउन नसक्ने विद्यार्थीले पनि ११ वा १२ मा उत्कृष्ट नतिजा ल्याउन सक्छ । राम्ररी पढाउन सके कुनै विद्यार्थी पनि अनुत्तीर्ण हुँदैन ।

तर नेपालमा कक्षा १० को परीक्षालाई हाउगुजी बनाउने गरेको छ । यसबाट निजी विद्यालयमा नै पढाउनु पर्छ भन्ने मानसिकताकै कारण शिक्षाको व्यवसाय गर्नेहरूको व्यापारमा सरकारी निकाय र सरोकारवाला संस्था नै लागि परेको यस तथ्यले पनि स्थापित गर्दछ , त्यसो त देशमा कक्षा १ मा भर्ना भएका बालबालिकामध्ये आधा भन्दा बढीले बीचमै विद्यालय छोड्ने गरेको विभिन्न तथ्यले देखाएको छ ।अहिले सरकारबाट संचालित विद्यालयहरूमा विद्यार्थीको संख्या न्युन रहने र कुनैमा त विद्यार्थी नभएर विद्यालयने बन्द गर्नु पर्ने स्थिति देखिएको छ ।

कक्षा १२ सम्म पढ्न पाउने हक त संविधानले नै सुनिश्चित गरेको छ । तर पनि सरकारी निकायमा बस्नेहरू र सरकारी विद्यालयमा अध्यापन गराउनेहरूसमेत आफ्ना सन्तानलाई सरकारी विद्यालयमा अध्ययन गराउन चाहदैन । जसको कारण सामान्य आमदानी भएका आम नागरिकका सन्तानको लागि शिक्षा पाउनु कठिन बन्न पुगेको छ ।

तसर्थ सरकारले सकेसम्म कुनै बालबालिका पछाडि नछुट्ने सुनिश्चित् गरी शिक्षा पाउने अधिकारलाई सहज बनाउन सही नीति नियम बनाउन आवश्यक छ । त्यस्तै अगाडि पढ्न नसक्ने वा नचाहनेका लागि प्राविधिक/व्यावसायिक शिक्षाको अवसर सुलभ बनाउनुपर्छ ।

यसैले सरकारी विद्यालयको पठनपाठनमा सुधारमा सरकारले ध्यान केन्द्रित गरोस् । शिक्षा प्रणालीमा रहेको बेथिति हटाउन र निजी क्षेत्रबाट सञ्चालित विद्यालयलाई पनि तिनले गरेको योगदानका लागि राज्यले प्रोत्साहन दिनुपर्छ । विद्यालय परिसर भित्र बसेर राजनीतिक दलको भोला बोक्ने प्रवृत्तिको अन्त्य गर्न आवश्यक नीति नियम बनाउन संसदले पहल गरोस् ।

देश कंगाल, नेता, कार्यकर्ता मालामाल !

अनुसा थापा

देशमा भ्रष्टाचार मौलाएको छ । हरेक क्षेत्र भ्रष्टाचारको दलदलमा फस्दै गएको छ । देश खोको बनाएर भ्रष्टाचार गरिएको छ । सरकारलाई लुटेर सीमित व्यक्ति मोटाएका छन् । त्यसैले अब सरकार ‘एक्सन’ मा आउन जरुरी देखिएको छ । सरकारी कर्मचारी, राजनीतिक दल, व्यापारी, उद्योगी, संघसंस्थाका पदाधिकारीहरूको सम्पत्ति छानबिन हुनुपर्छ ।

त्यसका लागि सरकारले एउटा शक्तिशाली आयोग गर्नुपर्ने देखिएको छ । त्यो आयोगले राजनीतिक दल, भूपू तथा बहालवाला सरकारी कर्मचारी, व्यापारी, उद्योगी, संघसंस्थाको सम्पत्ति छानबिन गर्छ । सरकार नियमन नगर्ने अनि सबै देशलाई लुट्ने । एउटा सरकारी कर्मचारीले छोराछोरी राम्रो स्कुलमा पढाएर, खाएर, लाएर, कोठा भाडा तिरेरलगायत अन्य खर्च गरेर घरजग्गा जोड्न सक्छ ? पिऊन्को जागिर खानेहरूले अंकुत सम्पत्ति जोडेका छन् । यो कसरी सम्भव छ ? भ्रष्टाचार होइन ? पहिलेपहिले सरकारी कर्मचारीको तलब कति हुन्थ्यो ? एक-डेढ सय । छोराछोरी पढाएर, खान दिएर, अन्य खर्च गरेर घरजग्गा जोड्न सम्भव छ ? त्यति पैसाले त मासिक घरखर्च धान्न पुग्दैनथ्यो । अनि तिनले कसरी करोडौंको सम्पत्ति जोडे ? यो खोजतलास हुनुपर्छ । सरकारी सेवामा छिरेको एकाध वर्षमै घर बनाउँछन् । सरकारी सेवा पैसाको बोट त होइन । तर, कर्मचारीले सरकारी सेवालै पैसा फल्ने बोट नै बनाएका छन् । सरकारी सेवामा छिर्नुको उद्देश्य नै भ्रष्टाचार गर्नु भएको छ ।

सरकारले छानबिन मात्र गरोस् न कुनै कर्मचारी चोखो भेटिँदैनन् । सबले भ्रष्टाचार गरेका छन्, राज्यलाई लुटेका छन् । सरकार निरीह हुँदा सरकारी कर्मचारीको मनोमानी बढ्यो । सरकार केही गर्न सक्दैन, हामीले जे गर्दापनि हुन्छ भन्ने भाव उनीहरूमा पलाएको छ । काम नगर्ने भ्रष्टाचार मात्र गर्ने ।

सरकारी जागिर खाने हरेकको काठमाडौंमा महल छ । सरकारले छानबिन गर्दा ‘दूधको दूध, पानीको पानी’ भइहल्छ । जसले भ्रष्टाचार गरेको छ, उसको सम्पत्ति राष्ट्रियकरण गर्नुपर्छ । उसलाई कारवाही गर्नुपर्छ । हिजो उसको पुरख्यौली सम्पत्ति कति थियो ? अहिले उसको सम्पत्ति कति छ ?

उसको छोराछोरी कहाँ पढ्छन् । मासिक आमदानी र खर्च कति छ ? उसको आमदानीभन्दा धेरै खर्च छ । तैपनि सम्पत्ति जोडेको छ भने त्यो भ्रष्टाचार भएको पुष्टि भइहाल्यो । भ्रष्टाचार गर्नेलाई जेल कोच्ने र उसको सम्पत्ति राष्ट्रियकरण गर्ने निर्णय सरकारले गरोस्, यहाँ कसैले भ्रष्टाचार गर्ने आँट गर्दैन ।

उद्योगी, व्यापारीहरूले राजश्व छलेका छन् । एकातिर राज्यलाई राजश्व नतिर्ने अर्कोतिर सामानको मंहगो मूल्य लिएर उपभोक्ता ठग्ने । उनीहरूको पनि सम्पत्ति छानबिन हुनुपर्छ । आफू कमाउनका लागि राज्य र जनता लुट्ने अधिकार कसैसँग पनि छैन । मालपोत, यातायातलगायतमा बसेका लेखनदासहरूको पनि सम्पत्ति छानबिन हुन आवश्यक छ ।

कानूनको विषयमा सामान्य ज्ञान भएका लेखनदासहरूले धेरै सरकारी, सार्वजनिक र गुठीको जग्गा हिनामिना गरेका छन् । सरकारी सम्पत्ति दोहन गर्नमा उनीहरूको हात छ । मालपोतका कर्मचारीसँग मिलेर उनीहरूले सरकारी, सार्वजनिक र गुठीको जग्गा दर्ता गर्छन् । अनि बेच्छन् ।

त्यो पैसाले अन्यत्र जग्गा जोड्छन् । लेखनदासहरू मोटाउनुको प्रमुख कारण नै यही हो । अर्कोतिर बैक तथा वित्तिय संस्थाका सञ्चालकहरूको पनि सम्पत्ति छानबिन गरिनुपर्छ ।

सीधासाधीलाई फसाएर उनीहरूले जोड्नसम्म सम्पत्ति जोडेका छन् । एनजिओ-आइएनजिओका सञ्चालकहरूले गरिबको नाम बेचेर आफू कमाएका छन् ।

गरिबको नाममा विदेशी डलर ल्याउने अनि खल्लीमा हाल्ने कार्यले प्राथमिकता पाएको छ । निजी बोर्डिङ सञ्चालकहरूको सम्पत्ति पनि छानबिन गरिनुपर्दछ । मनलाग्दी पैसा लिएर उनीहरूले विद्यार्थीका अभिभावकलाई लुटेका छन् । यहाँ त सबैको ‘देखाउने र चपाउने दाँत’ छुट्टाछुट्टै छ ।

देश र जनताको सेवा भनेर लुट्ने काम भइरहेको छ । नेता र सरकारी कर्मचारीले भ्रष्टाचार लुकाउन परिवारलाई व्यापार-व्यवसायमा लगाएको हुन्छन् । अनि त्यहाँबाट कमाएको भनेर जनता र

सञ्चारकर्मीको आँखामा धुँलो भोक्छन् । पूर्वप्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवा आफूसँग भएको सम्पत्ति श्रीमतीको हो भन्छन् ।

त्यति भने सकियो । तर, माइतीसँग त्यति सम्पत्ति दिने हैसियत थियो कि थिएन ? दिएको भए कहिले दियो ? कति दियो ? त्यति गहिराइमा सञ्चारकर्मी जाँदैन । उनले भनेकै भरमा सबैको मुख टालियो । काँग्रेसका महामन्त्री गगन थापामाथि स्वास्थ्यमन्त्री हुँदा धेरै भ्रष्टाचार गरेको आरोप छ ।

बाखा पालनको नाममा पनि भ्रष्टाचार गरेको बताइन्छ । उनलाई कसैले सम्पत्तिको बारेमा सोध्यो भने आमाबाबुले जोडेको भन्छन् । उनको आमा सरकारी कर्मचारी हुन् । सरकारी कर्मचारीको कति नै तलब हुन्छ ? आमाले जागिर खाने बेलामा तलब कति थियो ? खर्च कति थियो ?

खर्च कटाएर त्यत्रो सम्पत्ति जोड्न सम्भव थियो ? यहाँबाट पनि भ्रष्टाचारको गन्ध आएको छ । थापाले भ्रष्टाचार गरेनन् होला । तर, उनको आमाले त भ्रष्टाचार गरेको देखियो । पूर्व प्रधानमन्त्रीद्वय केपी शर्मा ओली र माधव नेपाल सबै सम्पत्ति श्रीमतीले जोडेको बताउँछन् । दुवैको श्रीमती बैकको कर्मचारी हो ।

एउटी सरकारी कर्मचारीले घरखर्च धानेर, छोराछोरी पढाएर त्यत्रो सम्पत्ति जोड्न सक्छ ? यो सञ्चारकर्मी र जनतालाई भुक्काएको होइन ? वर्तमान प्रधानमन्त्री पुष्पकमल दाहाल ‘प्रचण्ड’ आफ्नो घर नभएको बताउँछन् । चितवनमा भएको पुरख्यौली सम्पत्तिमा घर बनाएको उनको भनाइ छ ।

उनले काठमाडौंमा घर बनाएनन् होलान् । तर, हातमा ७८ लाखको घडी भिरेका छन् । यो कहाँबाट आयो ? उनको अन्य क्षेत्रमा पनि लगानी भएको बताइन्छ । भाटभटेनीमा उनको लगानी रहेको बताइएको छ । देश कंगाल बनाउने आफू मालामाल गर्ने मात्र छन्, यहाँ । राज्यको सम्पत्ति दोहन गर्न सबै जना निकै सिपालु भए ।

नेता, व्यापारी, कर्मचारीले भ्रष्टाचार गरेको पैसा लगेर विदेशी बैंकमा लुकाएका छन् । व्यापारीहरू यहाँ राजश्व छुल्ने अनि विदेशी बैंकमा लगेर राख्ने । भोलि आफूमाथि अठ्ठेरो आयो भने विदेशमा गएर सेटल हुने योजना पहिले नै बनाएर राखेका छन् । दुई जिब्रेहरूले देश सकाएका छन् ।

आफै भ्रष्टाचार गर्ने अनि आफै भ्रष्टाचार गर्नुहुन्न भन्ने । आमदानीभन्दा बढी खर्च हुनेबित्तिकै ‘दालमा केही कालो’ भएको बुझिन्छ । विकसित देशमा भ्रष्टाचार रोक्न सरकार सशक्त भएर लागेको छ । तर, हाम्रो देशमा भ्रष्टाचारीका नाइकेहरू नै सरकारमा छन् । अनि कसरी सुधार हुन्छ ?

अ ध क ा ं श क ा छोराछोरी अमेरिका, अष्ट्रेलिया, क्यानडालगायतका विकसित मुलुक पुगेका छन् । गएको केही महिनामै उनीहरूले त्यहाँ घरजग्गा, गाडी किन्छन् । त्यो भ्रष्टाचारको पैसाले किनेको होइन ? बाबुआमा यहाँ भ्रष्टाचार गर्ने, छोराछोरी त्यता लगेर घरजग्गा, गाडी किन्ने । विदेशी ऋण बढेको बढ्दै छ ।

राज्यको ढुक्टीमा राजश्व उठ्न छोडिसकेको छ । अब देश बचाउने एउटै उपाय भ्रष्टाचारीहरूको सम्पत्ति खोतालौं । राष्ट्रियकरण गरौं । त्यहीबाट विदेशी ऋण पनि तिरिन्छ, देश पनि विकास गरिन्छ । राजनीतिक दल, सरकारी कर्मचारीहरूलाई जसरी हुन्छ भ्रष्टाचार गरेको सम्पत्ति लुकाउने र कानूनको दायराबाट बच्ने भन्ने मात्र छ ।

ट ा ल ट उ ल ँ मन्त्रिपरिषद्को निर्णय र उखानटुक्काले कहिलेसम्म देश चल्छ ? देश भँडखालोमा पुगिसक्यो । यस्ता नेता कर्मचारीबाट जनताले के आश गर्ने ? राजनीतिक दलहरू सबै दलाली हुन् । यिनीहरूबाट विकास पनि हुँदैन, देशको अर्थतन्त्र पनि सुध्रिँदैन । ठूलाे जे गरेपनि कानुन नलाग्ने रहेछ । यहाँ त ‘जो चोर छ, उसैको ठूलो स्वर’ छ । भक्तपुर

गुणस्तरीय कपडा र अरपदर्ो सिलाईको लागि

दुल्सी टेलर्स

लेडिज एण्ड जेन्टस् सर्टिङ्ग सेन्टर

शंखधर चोक

शंखधर पार्टी प्यालेस संगै

फोन: ५०९३५१०, ९८४१२९९३४९, ९८४१६३७०५४

अफिस स्कुल र कलेजको ड्रेस सिलाउनुका साथै टाई मित्र, बेल्ट र पर्सहरु पनि पाइन्छ ।

आखिर कहाँबाट आउँछ मृगौला र मुत्रमार्गमा पत्थरी

डा. रामहरि श्रेष्ठ
आजको आधुनिक समाजमा मानिसहरू सरुवा रोगले भन्दा नसर्ने रोगबाट बढी पीडित बनेका छन् । उच्च रक्तचाप, मधुमेह, बाथ, नशा, क्यान्सर, मुटु र कलेजो सम्बन्धि रोगबाट नै धेरै जना थला परेका छन् । अझ मृगौला सम्बन्धि समस्याको कुरा गर्नुपर्दा पत्थरी एक प्रमुख समस्या हो, जसबाट हामी मध्ये धेरै पीडित छौ । बोलीचालीको भाषामा मृगौलामा हुने पत्थरीलाई बुझा जमेको पनि भनिन्छ । तपाईं हाम्रै घर परिवारमा पनि कति जनालाई यो समस्या भएको हुन सक्छ । कति जना व्यक्तिहरूलाई त पत्थरी के कारण शल्यक्रियासमेत गर्नुपर्ने हुन्छन् भने कतिको त मृगौलाले कामै नगर्ने अवस्थामा पुगेको पनि छ ।

“मेरो किडनी (मृगौला) मा पत्थरी थियो, मैले समयमा उपचार गर्न सकिन, त्यसैले मेरो बाँया किडनी फेल भएको छ । यो एकजना पत्थरी भएको विरामीको भनाई हो । यो भनाईबाट पनि थाहा हुन्छ कि समयमा उपचार गरिएन भने मृगौला नै काम नलाग्ने अवस्थामा पुग्न सक्छ । त्यसैले यो समस्याको बारेमा जानकारी राख्नु अत्यन्त जरुरी छ । थोरै सावधानी र खानपिनमा सुधार गर्न सके यो रोगबाट बच्न सकिन्छ ।

मुत्रमार्ग भन्नाले मृगौलादेखि पिसाब नमि (रुचभतजचव) सम्मको भाग बुझिन्छ । मृगौलामा रगतको शुद्धिकरण (फिल्टरिङ) भएर पिसाब बन्दछ, यसरी बनेको पिसाब मुत्रवाहक नली पिसाबको थैली (बलिममभच) र मुत्र नलि (रुचभतजचव) हुँदै बाहिर निस्कन्छ । यदि हाम्रो रगतमा युरिक एसिड, क्याल्सियम, फोस्फोरस, अक्जेलिक अम्ल (अक्जलेट) जस्ता तत्वहरूको मात्रा बढी भएमा र पानीको मात्रा कम भएमा रगतको फिल्ट्रेसन हुने क्रममा मृगौलामा पत्थरी बन्छ । पत्थरी ठूलो भएपछि मृगौलालाई त असर गर्छ नै साथै पत्थरी मृगौलाबाट फरेर सुरेटर वा पिसाबको थैलीमा आएमा पिसाब वग्न रोक्ने र ज्यादै दुखाई हुन सक्छ ।

कारण
हामी माझ एउटा भ्रम के पनि छ भने कतै दुइ खाएर त मृगौलामा पत्थरी बन्ने त होइन ? यो एकदमै गलत धारणा हो । पत्थरी बन्ने मुख्य कारण भनेको रगतमा पानीको मात्रा कम हुनु र क्याल्सियम, युरिक एसिड, तत्वहरूको मात्रा बढी हुनु अक्जलेट, फोस्फेट जस्ता नै हो । यस्तो अवस्थामा बनेको पिसाब ज्यादै संतृप्त (सन्धुलअभलतचवतभ) हुन्छ र पत्थरी बन्ने प्रवल सम्भावना हुन्छ । त्यसैले पानीको कमी एउटा प्रमुख कारण हो । त्यसो भए के तपाईंले आज पानी पिउनु भयो । एउटा वयस्क व्यक्तिले दैनिक २-४ लिटर पानी पिउनु पर्छ । सम्झनुस तपाईंले आज कति पानी पिउनु भयो त ? पानीको विकल्प कुनै फोल पदार्थ हुने सक्दैन, पानीको विकल्प मात्र पानी नै हो ।

तर मृगौला, मुटु सम्बन्धि वा अन्य कुनै रोग भएका विरामीले भने विशेष ध्यान पु-याउनु पर्छ । चिकित्सकको सल्लाह बमोजिम मात्र पानी वा तरल पदार्थ पिउनुपर्छ । पत्थरी हुने अन्य कारणहरू रातो मासु, माछा, अन्डा, गेडागुडी अत्याधिक मात्रामा खाँदा युरिक एसिड बढेर पत्थरी बन्न सक्छ भने खानामा भिटामिन 'ए' को खानामा भिटामिन 'ए' को कमी र भिटामिन 'डि' को मात्रा बढी भएर पनि पत्थरी बन्न सक्छ ।

त्यसैगरी पालुकेको साग, गोलभेडा, काउली आदि अत्याधिक खाँदा, अक्जलेट र क्याल्सियमको मात्रा बढेर पनि पत्थरी हुन्छ प्याराथाइरोडिजम, प्रोस्टेटको समस्या, प्यारालाइसिस भएका व्यक्तिहरूमा पनि पत्थरी हुने सम्भावना बढी हुन्छ ।

त्यसै गरी साइट्रिक एसिडको मात्रा घट्दा पनि पत्थरी हुन्छ, साइट्रिक एसिड बढी पाउने भनेको कागती जस्ता अमिलो खानेकुरामा हो ।

त्यसैगरी शरीरको क्षमता भन्दा बढी श्रम वा व्यायाम गर्दा जब शरीरबाट पसिना बढी जान्छ, अनि पानी कम खाने बानीले पिसाब बाक्लो भएर विकारयुक्त बन्छ । वस्तुहरू जम्मा भई पत्थरी बन्छ ।

सुरुमा साना बालुवा जस्ता हुन्छन् फेरी आपसमा टासिदै विस्तारै केराउको दाना जत्रो हुँदै ठूलो हुँदै जान्छ । लाम्चो गोलो चेष्टोलगायत विभिन्न आकारका पत्थरी हुन्छन् र विशेष गरि पाँच प्रकारका हुन्छन् क्याल्सियम अक्जलेट, फोस्फेट, युरेट, सिस्टाइन र ज्यान्थाइन ।

लक्षण
पत्थरी मृगौलामा भएमा :

सुरुमा मृगौलामा पत्थरी बन्दै गरेको अवस्थामा कुनै लक्षण नै नदेखिन सक्छ । तर जब पत्थरी बनेको ठाउँबाट सर्छ तब भने कम्मरको माथिल्लो भाग जसलाई फल्याड (बिलप) वा रेनल एहल (अम्लबर्षा बलनभि) मा दुःखे को महसुस हुने,

त्यसै गरी पेट दुख्ने, ढाड र कम्मर दुख्ने, पिसाब फेर्दा दुख्ने वा पोल्ने, थोरै पिसाब हुने वा पिसाबमा रगत देखिने

अनुहार खुट्टा सुनिने आदि लक्षणहरू देखिन्छन् ।

तर मृगौलाभित्र खाली ठाउँ धेरै हुने भएकोले सानो आकारको पत्थरीले खासै कुनै लक्षण नदेख्न पनि सक्छ ।

जब मृगौलाको पत्थरी फरेर मुत्रवाहकनली (रुचभ तभच) मा पुग्छ तब एक्कासी अत्याधिक पेटको तल्लो भाग कम्मरमा दुखाइको महसुस हुन्छ । किनकी नली सानो भएकोले त्यहाँ अडकिन्छ ।

त्यसै गरी पिसाब नलीमा भए छिटोछिटो पिसाब लाग्ने, पोल्ने दुख्ने पटक-पटक पिसाब

हुने पिसाबमा रगत देखिने, पेटकम्मर दुख्ने ज्वरो आउने आदि हुन्छ ।

जाँच र उपचार
पत्थरी भएको थाहा पाउन केही जाँचहरू गर्नु आवश्यक हुन्छ जस्तै

एक्सरे, युएसजि भिडियो एक्सरे, पिसाबको जाँच, रगतको जाँच, क्षुब्ध क्षतचव खमलयगक गचयनचवउजथ) आदि ।

भिडियो ह- चवथ गरेपछि पत्थरीको आकार, संख्या र स्थान थाहा हुन्छ भने क्षुब्ध बाट मुत्रमार्गमा कतै अवरोध छ वा छैन थाहा हुन्छ रगत र पिसाबको जाँचबाट किडनीको कार्य क्षमताको निश्चय हुन्छ । यी जाँचहरू बाहेक विशेष अवस्थामा अरु पनि केही विशेष जाँचहरू गर्न सकिन्छ । जस्तै श्रुत कबल, ःच्छ आदि ।

उपचारको लागि यदि पत्थरीको आकार ठुलो भन्दा सानो छ र मुत्रमार्गमा अवरोध जैन र मृगौलाको अवस्था सामान्य भएमा खासै केही गर्न नपर्ने हुनसक्छ तर आकार निकै ठूलो भएको खण्डमा तुरन्त शल्यक्रिया पनि गर्नुपर्ने हुन्छ । सानो आकारको पत्थरी जसले मृगौलामा असर गरेको छैन र अवरोध छैन भने तुरन्त शल्यक्रिया गर्न नपर्ने हुन्छ । यो हो मियाप्याथिक (ज्फभयउवतजथ) वा आयुर्वेद औषधीद्वारा उपचार गर्दा अझ प्रभावकारी हुन्छ र पत्थरीलाई बिना अपरेसन पनि निकाल्न सकिन्छ ।

खानपान र बच्चे उपाय
खानपानमा विशेष ध्यान पुर्‍याउनाले मात्र पनि पत्थरी हुनबाट बच्न सकिन्छ । मृगौलामा असर नपरेको खण्डमा र पिसाब रामरी प्रवाह भैइरहे को अवस्थामा प्रशस्त मात्रामा २-४ लि. पानी पिउनु पर्छ । अझ दैनिक एक गिलास कागती पानी पिउनु भन उचित हुन्छ । कागती पानी पिउनाले पत्थरी हुने सम्भावना घट्छ ।

धेरै खान नहुने कुराहरू:
पालुगोको साग, गोलभेडा, मासू काजु, काँक्रो, कालो अंगुर, काउली फसि, च्याउ, चना, अण्डा र गेडागुडी आदि ।
धेरै खानुपर्ने कुराहरू:
कागती पानी, महतको दाल, गाजर, लोका, चोकर सहितको जौ, स्याउ, सुन्तला, मौसम, मेवा, खरबुजा, मुला, नरिवल पानी, धनियाँ, ।

मेथी र प्रशस्त पानी (२-४ लि. प्रतिदिन)
अन्तमा यदि तपाईंलाई कुनै स्वास्थ्यसंग सम्बन्धित समस्या छ भने नलुकाउनुहोस्, लाज मानेर रोगलाई लुकाएमा रोग बढ्ने बाहेक घट्दैन । त्यसैले समयमै स्वास्थ्य संस्था वा चिकित्सकको सल्लाह जानुहोला र सम्बन्धित चिकित्सकको सल्लाह बमोजिम मात्र औषधीको सेवन गर्नुहोस् र स्वस्थ रहनुहोस् । साथै नियमित स्वास्थ्य जाँच गर्ने बानी बसालौ ।

(लेखक होमियोप्याथिक फिजिसियन हुनुहुन्छ)

यदि तपाईं स्लिम-टिम र फिट रहन चाहनुहुन्छ भने, यी टिप्सहरू पालना गर्नुहोस

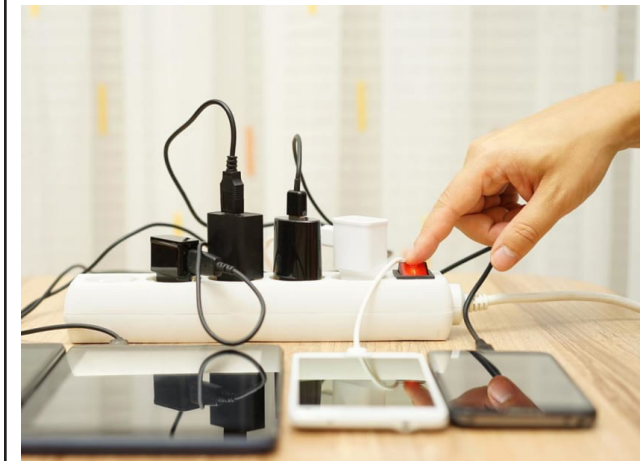
एजेन्सी । यो व्यस्त जीवनमा यदि कुनै कुरालाई सबैभन्दा बढी बेवास्ता गरिएको छ भने त्यो स्वास्थ्य हो । आजको जमानामा सबैजना फिट रहन चाहन्छन् तर आफ्नो शरीरको हेरचाह गर्न निकै कम मानिसहरू सक्षम हुन्छन् । धेरै मानिसहरू सोच्छन् कि पातलो मानिसहरू मात्र फिट रहन सक्छन् । यस भ्रममा उनीहरूले आफ्नो खानपान यति धेरै घटाउँछन् कि केही दिनमै तिनीहरू ढीलो, सुस्त र कमजोर हुन्छन् । स्वास्थ्यको दृष्टिकोणले यो सरासर गलत हो । धेरै मानिसहरू मोटो हुँदा पनि फिट रहन्छन्, किनभने तिनीहरू पौष्टिक खाना खान्छन् र व्यायाम पनि गर्छन् ।

यसरी आफ्नो स्वास्थ्यको ख्याल गर्नु फिटनेसका लागि जिमका प्रशिक्षक मुकेश साङ्गला अनुसार फिट रहन ३ पटक खानुको सट्टा ५-६ पटक थोरै थोरै खाना खानुपर्ने बताउँछन् । आफ्नो खानालाई आरामसँग चपाएर खानुहोस् ताकि तपाईं खानाबाट पूर्ण रूपमा सन्तुष्ट हुनुहुनेछ । यदि तपाईंले आफ्नो खाना चपाउनु भयो भने, कम खानेमा तपाईंले पेट भरिएको महसुस गर्नुहुन्छ ।

नाश्ता आवश्यक छ
जिम ट्रेनरका अनुसार शरीरको मेटाबोलिजमलाई स्वस्थ राख्न बिहानको खाजा खानुहोस् । धेरैजसो मानिसले बिहानको खाजा खाँदैनन् । उनीहरू फिट रहन ब्रेकफास्ट नगर्नु नै राम्रो हुने ठान्छन् । तर बिहानको खाजा स्वास्थ्यको लागि धेरै महत्त्वपूर्ण छ जसले तपाईंलाई दिनभर ऊर्जा दिन्छ । ,

निश्चित रूपमा सलाद खानुहोस्
खानामा सलाद हुनुपर्छ र यसको मात्रा धेरै हुनुपर्छ । सलादमा ड्रेसिङ प्रयोग नगर्नुहोस् । गाजर, टमाटर, काकडी, बन्दागोभी खानुहोस् । यसले शरीरलाई पौष्टिक तत्व प्रदान गर्छ । दिनमा एक पटक तरकारीको जुस वा सूप पनि खानुहोस् । यसबाट शरीरलाई प्रशस्त मात्रामा पोषक तत्व पनि प्राप्त हुन्छ । बोसो उपलब्ध छैन ।

यस्तो छ फोन चार्ज गर्ने सहि तरिका !

फोन चार्ज भएन भने सबै काम ठप्प भएको देखिन्छ । धेरै मानिसहरू फोनलाई लिएर यति चिन्तित हुन्छन् कि चार्जिङ लेभल घट्ने बित्तिकै उनीहरू फोनमा प्लग इन गर्छन् । हामीले लामो समयदेखि फोन प्रयोग गर्दै आएका छौ तर फोन चार्ज गर्ने सही तरिकाबारे धेरै कम व्यक्तिहरूलाई थाहा छ । हो, यदि कसैले तपाईंलाई अहिलेसम्म आफ्नो फोन चार्ज गर्ने तरिका गलत हो भनी भन्यो भने तपाईं पनि छक्क पर्नुहुनेछ ।

फोनको ब्याट्री धेरै महत्त्वपूर्ण छ र यदि समय संग ब्याट्री बिग्रन थाल्छ भने, यसको मतलब फोन पनि बिग्रन्छ । त्यसैले फोन चाँडै बिग्रन नदिनका लागि फोन चार्ज गर्नका लागि केही नियमहरू पालना गर्नु अत्यन्त जरुरी छ ।

धेरै व्यक्तिहरू छन् जसले फोनलाई चार्जमा राख्दैनन् जबसम्म यसको ब्याट्री पूर्ण रूपमा समाप्त हुँदैन (०%), वा १०% बाँकी छ । तर यसो गर्नु फोनको ब्याट्री लाइफको लागि राम्रो होइन । विज्ञहरू भन्छन् कि फोनको ब्याट्री पूर्ण रूपमा डिस्चार्ज वा पूर्ण रूपमा चार्ज हुनु हुँदैन ।

कतिपयले फोनलाई पूरै निकास गर्छन् र त्यसपछि रातभर चार्ज गर्न छोड्छन् । यसो गर्दा फोनको ब्याट्रीमा असर पर्छ र यसको आयु घट्न थाल्छ ।

यो भनिन्छ कि फोन ९०% पुगेपछि चार्जर हटाउनु उत्तम अभ्यास हो । यसबाहेक, तपाईंको फोनमा प्रदान गरिएको चार्जर प्रयोग गर्नुहोस् । वा चार्जर बिग्रियो भने, मूल चार्जर मात्र प्रयोग गर्नुहोस् । सबैले यो गल्ती गर्छन् !

अन्तमा, हामी मध्ये धेरैले गर्ने एउटा सामान्य गल्ती भनेको फोन चार्ज गरिरहँदा प्रयोग गरिरहनु हो । चार्ज गर्दा फोनलाई प्लग इन गरिएको अवस्थामा प्रयोग गर्नु हुँदैन, किनभने यसले फोनको प्रोसेसरमा तनाव दिन्छ ।

मध्यपुर थिमि नगरपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को वजेट वक्तव्यको पूर्ण पाठ

गतांकबाट बाँकी

२४. दुनेगः देखि सिद्धिकाली सम्म सम्पदा पद मार्ग निर्माण कार्य अगाडि बढाइएको ।

२५. पर्यटन प्रवर्द्धनको लागि मध्यपुर पर्यटन विकास समितिसँगको सहकार्यमा वः फेस्टिवल तथा ग्रिन एग्रो एक्सो आयोजना गरिएको ।

२६. पर्यटन प्रवर्द्धन तथा संस्कृति जगेर्नाथ धिमे बाजा प्रतियोगिता, बासुरी बाजा प्रतियोगिता, भजन प्रतियोगिता तथा औद्योगिक मेला आयोजना गरिएको ।

२७. संस्कृति सम्पदा संरक्षणमा नगरपालिकाले मूर्त सम्पदाहरु मठ मन्दिर पाटी पौवा लगायत अमूर्त सम्पदाहरुको संरक्षणको लागि वजेट विनियोजन गरिएको ।

२८. मौलिक लोपोन्मुख दाफा भजन प्रशिक्षणका लागि आवश्यक पहल गरिएको ।

२९. मध्यपुर थिमि नगरपालिकाको मौलिकता संरक्षणको लागि परम्परागत स्थान नामहरुको संकलन तथा प्रतिस्थापन कार्यको शुभारम्भ सम्माननीय प्रधानमन्त्रीबाट भएको साथै मौलिक स्थान नाम सम्बन्धी रणनीतिक कार्ययोजना तय भएको ।

३०. जात्रा, पर्व धर्म संस्कृतिलाई व्यवस्थित तथा निरन्तरता दिन आवश्यक सहयोग समन्वय गरिएको । ३१. अरनिको राजमार्गमा सौन्दर्यकरणको लागि ओभरहेड पुलहरुमा मध्यपुरको संस्कृति भल्किने परम्परागत भित्ते चित्र कोरिएको ।

३२. मध्यपुर थिमि नगरपालिकाको वडा नं ५ स्थित नायगा परिसरमा सांस्कृतिक उद्योगग्राम निर्माण गर्न सरसफाई गरी सार्वजनिक जग्गा सिमाङ्कनको कार्य सम्पन्न भएको ।

३३. प्रत्येक वडामा समानुपातिक रुपमा वजेट विनियोजन गरी विकास निर्माणको काम द्रुत गतिमा अगाडि बढाइएको ।

३४. वस्ती विकासलाई व्यवस्थित गर्नको लागि भवन निर्माण रोक्का रहेको क्षेत्रहरुको सम्बन्धमा सम्भाव्यता अध्ययन प्रतिवेदन प्राप्त भईसकेको ।

३५. महालक्ष्मी मन्दिर तथा भाँगु वस्ती संरक्षणका लागि भाँगुमा पाइलिङ सहितको शेरवाल निर्माण गरिएको ।

३६. वडा नं. २ सानोठिमीमा सार्वजनिक शौचालय निर्माण कार्य भईरहेको तथा सानोठिमी मूल सडकलाई पर्यटकीय गन्तव्यको रुपमा विकास गर्न एमच अनुरूप कार्य भईरहेको ।

३७. टोल वस्ती, सडक, सांस्कृतिक महत्वका सम्पदा र चोकहरुमा शान्ति सुरक्षाको व्यवस्था गर्न र दुर्घटना न्यूनीकरणका लागि सडक बत्ती र सिस् क्यामेरा जडान कार्यलाई निरन्तरता दिईएको छ ।

३८. चालु आ.व.को मिति २०८१।०३।०९ गते सम्ममा कालोपत्रे ३.३ कि.मि., ग्राभेल ४९१ मि, बाटो ढलान ढुङ्गा छपाई ७५१२ वर्ग मिटर, ढल ३ किमि, खानेपानी पाईपलाइन ११०० मि, पहिरो नियन्त्रण ६ स्थानमा, बाटो सिमाङ्कन बाटो खोलेको तथा बाटो फराकिलो गरेको २५ स्थानमा, पाटी,पौवा, सतल, मठ मन्दिर २१ वटा निर्माण, सामुदायिक क्रियापुत्री भवन लगायत अन्य भवन १३ वटा, बगैँचा १० वटा, मसानघाट ३ वटा कार्य सम्पन्न भएको छ र निर्माणाधीन एवम् अन्तिम भुक्तानी नभएका योजनाहरुको प्रगति यसमा समावेश गरिएको छैन ।

३९. नगरपालिकाको नक्शाको अभिलेख सुरक्षित राख्न वि.सं. २०७५ सम्मका घर जग्गाको नक्शा पासका आवश्यक कागजातहरु विद्युतीय माध्यमबाट अभिलेखीकरणको काम सम्पन्न भईसकेको ।

४०. मध्यपुर थिमि नगरपालिकाको आयोजनामा पहिलो पटक सहकारी दिवस प्रभातफेरी गरी भव्य रुपमा मनाईएको ।

४१. सहकारी संस्थाहरुलाई सबल सक्षम बनाउन कर्मचारी तथा सञ्चालकहरुलाई आवश्यक तालिमको प्रदान गरिएको ।

४२. सहकारी संस्थालाई सुरक्षित बनाउन २० लाखको स्थिरीकरण कोष सञ्चालनमा ल्याईएको ।

४३. सहकारी क्षेत्रलाई सुरक्षित बनाउन स्थानीय सहकारी ऐनमा व्यवस्था भए अनुरूप नगर कार्यपालिकाबाट वडा नं ३ स्थित कृषि विकास वचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेडलाई समस्याग्रस्त घोषणा गरी आवश्यक प्रक्रिया अगाडि बढाइएको ।

४४. कृषि क्षेत्र मार्फत रोजगारी सिर्जना तथा उत्पादकत्व वृद्धिका लागि विउमा अनुदान, कृषि सामग्रीहरु वितरण, माटो परीक्षण, कृषक सूचीकरण लगायतका कृषि सम्बन्धी कार्य अगाडि बढाइएको ।

४५. पशुपन्छी व्यवसायलाई प्रभावकारी बनाई

उत्पादकत्व वृद्धि गर्न अनुदान तालिम र रोग परीक्षण खोप तथा बन्ध्याकरण सेवा प्रदान गरिएको ।

४६. प्रधानमन्त्री रोजगारी कार्यक्रम अन्तर्गत ३६ जना बेरोजगार व्यक्तिहरुले १०० दिनको रोजगार पाएका छन् ।

४७. नगरवासीलाई स्वरोजगार तथा व्यवसायीक बनाउन ५५० जनालाई विभिन्न प्रकृतिका सीपमूलक तथा क्षमता अभिवृद्धिका कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको ।

आदरणीय सभाध्यक्ष तथा नगर सभा सदस्यज्युहरु

अब म स्थानीय सरकार मध्यपुर थिमि नगरपालिकाको आर्थिक अवस्था, नगरपालिकामा रहेका चुनौती र अवसरको बारेमा राख्ने अनुमति चाहन्छु ।

१. मध्यपुर थिमि नगरपालिकाको आन्तरिक आय आर्थिक वर्ष २०७९ । ८० को कुल वजेटको १५.३९ प्रतिशत मात्रै रहेको छ । बाकी वजेट पुर्ती गर्न संघ, प्रदेश सरकारको अनुदान तथा राजश्व वाडफाडबाट प्राप्त हुने राजश्वमा निर्भर रहेको अवस्था छ ।

२. विगतको वर्षमा भन्दा आन्तरिक आयमा सुधार आउनु खुशीको कुरा हो तर लिएको लक्ष्यमा पुग्न सकिएको छैन। कर संकलनमा लिएको लक्ष्यमा पुग्न राजस्व शाखालाई जनशक्ति थप गरी नगरपालिकाले लिएको नीति कार्यान्वयन तथा करको दायरा विस्तार गर्नुपर्ने देखिन्छ ।

३. मध्यपुर थिमि नगरपालिकामा करको दायरामा ल्याउन बाकी धेरै घरहरुलाई प्रचलित कानुन बमोजिम नक्सा पास गरी करको दायरामा ल्याउन आवश्यक छ । धेरै घरधूरी नक्सापास बाँकी रहेको अवस्था छ ।

४. मध्यपुर थिमि नगरपालिका ११.४७ वर्ग कि.मी.मा फैलिएको छ । जनगणना २०७८ अनुसार यस नगरपालिकाको जनसङ्ख्या १ लाख १९ हजार ७ सय ५६ रहेको, घरपरिवार सङ्ख्या ३१,९६६ रहेको र प्रति वर्ष जनसंख्या वृद्धि दर ३.४ प्रतिशत रहेको छ । त्यस्तै राष्ट्रिय आर्थिक गणना, २०७५ अनुसार यस नगरपालिका क्षेत्रमा व्यापार व्यवसायको संख्या ५,३२४ रहेको देखिन्छ । यसरी तिव्र वस्ती विकास तथा जनसंख्या वृद्धि सँगै यसले नगर क्षेत्रको आर्थिक व्यापारिक गतिविधामा पनि वृद्धि भएको र यसबाट सिर्जित अवसरलाई ग्रहण गर्दै व्यवसाय कर, घरबहाल कर, सम्पत्ति कर, विज्ञापन कर लगायतका राजस्वका विगो स्रोतहरुलाई व्यापक रूपमा करको दायरामा समेटिन सकिए विकासको माग पूर्ति गर्न आवश्यक स्रोत आन्तरिक रूपमै जुटाउन सकिने सम्भावना रहेको छ । ५. राष्ट्रिय वित्त आयोगबाट सिफारिस भई प्राप्त हुने अनुदान वृद्धि गर्न सडक सञ्चाल जिआईएसमा ईन्ट्री गर्न आवश्यक छ ।

६. नगरपालिकाबाट जग्गा विकासको लागि रोक्का गरिएको जग्गा विकास कार्य अगाडि बढाईने निर्णय भएको हुदाँ केहि वर्षमा न.पाको आयमा वृद्धि हुनेछ ।

७. कवाडी कर करको दायरामा ल्याउन आर्थिक ऐनमा प्रस्ताव गरिएको छ । जसबाट कर संकलनमा वृद्धि हुनेछ ।

८. मध्यपुर थिमि नगरपालिका ऐतिहासिक, सांस्कृतिक एवं पर्यटकीय सम्भावना बोकेको नगरी रहेको हुनाले राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा पर्यटन व्यवसायलाई प्रवर्द्धन गर्न सकिएमा यस नगरपालिका सुन्दर तथा समृद्ध नगरको रुपमा विकास गर्ने प्रचुर सम्भावना रहेको अवस्था छ ।

अब म आर्थिक वर्ष २०८१।८२ को विनियोजन विधेयक आर्थिक विधेयक यस गौरवमय सभा समक्ष प्रस्तुत गर्न अनुमति चाहन्छु । आगामी आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को लागि वजेट तर्जुमा गर्दा, स्थानीय सरकार संचालन ऐन, नेपालको संविधान, केन्द्र तथा प्रदेश सरकारको २०८१।८२ को नीति तथा कार्यक्रम, वजेट वक्तव्य तथा प्राथमिकता, योजना आयोगको वजेट तर्जुमा दिग्दर्शन, स्रोत तथा वित्त आयोगको मार्ग निर्देशन, मध्यपुर थिमि नगरपालिकाको नीति तथा कार्यक्रम तथा प्रचलित कानुनलाई आधार बनाई वजेट तर्जुमा गरिएको छ । वजेट तर्जुमाको क्रममा बिषयगत समितिहरु, वडा समितिहरु, स्थानीय जनता, निजी क्षेत्र, राजनीतिक दल, सम्बन्धित शाखाहरुको माग, राय, सुझावलाई समेटी परिणाममुखी वजेट बनाउने प्रयास भएको छ ।

आदरणीय सभाध्यक्ष तथा नगर सभा सदस्यज्युहरु

अब म आर्थिक वर्ष २०८१ । ८२ को वजेटका उद्देश्य तथा प्राथमिकता प्रस्तुत गर्ने अनुमति चाहन्छु । विकसित देश, सुखी, खुशी, समृद्ध, सम्पन्न

जनता हुनका लागि आवश्यक साधन शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारी, विकास निर्माण, सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा पारदर्शीता, जवाफदेहिता पनि हो । त्यसैले यी ५ बिषयलाई प्राथमिकता राखि नीति तथा कार्यक्रम वजेट तय गरिएको छ।

१. नगरको समृद्धिको लागि सुशासन पहिलो साधन भएकोले सुशासनलाई प्रवर्द्धन गर्नु पहिलो प्राथमिकता हो ।

२. निःशुल्क शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगारी नागरिकहरुलाई आफ्नै नगरमा उपलब्ध हुने व्यवस्था गर्ने ।

३. अत्याधुनिक प्रविधि सहितको कृषि, पर्यटन, घरेलु उद्योग लगायतका क्षेत्रबाट उत्पादन, उद्यमशिलता मार्फत स्वरोजगार बनाई स्थानीय जनतालाई आर्थिक रुपमा समृद्ध बनाउने ।

४. पुर्वाधारमा वजेट विनियोजनबाट सफा, सुन्दर, स्वच्छ, सुरक्षित हराभारा समृद्ध नगर बनाई नागरिकलाई स्वस्थ, सुविधा र सहजता प्रदान गर्ने

५. सामाजिक तथा पुर्वाधारको क्षेत्रमा लगानी गरी आर्थिक उपलब्धी प्राप्त गर्ने ।

६. मूर्त अमूर्त सम्पदाहरुको संरक्षण, प्रवर्द्धन गर्ने ।

७. युवाहरुलाई प्रविधि मैत्री बनाउने, अध्ययन, अनुसन्धान तथा रोजगारी सृजना गर्न क्ष्ीब्ध संचालनमा ल्याउने ।

८. जनताको आवासको हकलाई सुनिश्चित गर्ने ।

आदरणीय सभाध्यक्ष तथा नगर सभा सदस्यज्युहरु

आउँदो आर्थिक वर्ष २०८१।८२ को वजेटले लिएको लक्ष्य पूर्तिका लागि आवश्यक सुधारका प्रस्तावहरु पेश गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

१. असार मसान्तसम्म योजना सञ्चालन तथा अनुगमनको कार्ययोजना तयार गरिसक्नु पर्नेछ ।

२. आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ का लागि विनियोजन भएका योजनाहरु भदौ महिना सम्ममा टेण्डरका काम सक्नु पर्नेछ ।

३. असोज महिना सम्ममा उपभोक्ता समितिबाट सम्पन्न हुने योजनाहरु सम्झौता गरी सक्नु पर्नेछ ।

४. योजना, कार्यक्रम, परामर्श सेवा लगायतको अनुगमन वडास्तरीय, नगरस्तरीय अनुगमन समितिबाट शुरू देखि अन्तिमसम्म गर्ने, जसको प्रतिवेदन नियमितरुपमा कार्यपालिकामा पेश गर्ने ।

५. उपभोक्तालाई जिम्मेवार बनाई विकास निर्माणलाई विस्तार गर्न, जनताको विकासको चाहना सम्बोधन गर्न, वजेटको सिमिततालाई सम्बोधन गर्न ५०%- ५०% लागत सहभागितामा योजना तथा कार्यक्रम सञ्चालनमा ल्याईने छ ।

६. जनचेतनामूलक, सचेतनात्मक, जानकारीमूलक, मनोपरामर्श, व्यक्तिव विकास, व्यावसायिक तालिम सम्बन्धि कार्यक्रममा अधिक जनसहभागिता सहित कार्यक्रम उपलब्धिमूलक बनाउन गैह्रसरकारी संस्था, निजी संस्था, समुहहरु, सामाजिक संघ, संस्थासँगको सहकार्यमा सञ्चालन गर्ने।

७. बिकास निर्माणको लागि आवश्यक स्रोत वजेट व्यवस्थाको लागि आन्तरिक स्रोतलाई मफवुद बनाउन राजश्व शाखालाई स्रोत, सुविधा सम्पन्न बनाई करको दायरा वृद्धि गरि कर संकलन अभियान नियमित सञ्चालन गर्ने।

८. व्यवस्थित जग्गा बिकासको काम सम्भाव्यता अध्ययन प्रतिवेदन अनुसार तत्काल शुरू गर्ने। ९. योजना कार्यान्वयनमा प्रदेश र संघबाट प्राप्त अनुदानलाई पहिलो प्राथमिकता राख्ने अनि मात्र आन्तरिक स्रोतलाई अगाडी बढाउने।

१०. सामुदायिक विद्यालय सुधार व्यवस्थापनका साथै नर्सिङ कलेज, पारामेडिक्स कलेज सञ्चालनको प्रक्रिया अगाडि बढाईने ।

सभाध्यक्ष तथा नगर सभा सदस्यज्युहरु

अब म आर्थिक वर्ष २०८१।८२ को वजेटको लागि प्रस्तावित आयको सिलिङमा रही नगरप्रमुखबाट प्रस्ताव भएको नीति तथा कार्यक्रम अनुरूप विनियोजन प्रस्ताव पेश गर्ने अनुमति चाहन्छु ।

- नगरस्तरीय क्रमागत योजनाहरुलाई समेटी वजेट विनियोजनको व्यवस्था गरिएको छ।

चालु आर्थिक वर्षमा सम्पन्न नभएका योजनाहरु, बहुवर्षीय ठेक्का रहेका तथा क्रमागत योजनाहरुको लागि वजेट रु ३८ करोड २५ लाख व्यवस्थापन गरिएको छ ।

वडाहरुबाट योजना संचालन सम्बन्धमा प्रत्येक वडालाई बिकास निर्माण तथा कार्यक्रमहरु सञ्चालन गर्न प्रति वडा २ करोड १ लाखका दरले १८ करोड ९ लाख वजेट विनियोजन गरिएको छ ।

नेपाल सरकारबाट प्राप्त समपूरक अनुदानको लागि रु २ करोड ४५ लाख वजेट व्यवस्थापन गरेको छु ।

बागमती प्रदेश सरकारबाट प्राप्त समपूरक अनुदानका लागि रु २ करोड ७९ लाख वजेट विनियोजन गरेको छु ।

संघीय सरकार र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त सशर्त अनुदानका लागि रु ४६ करोड ७५ लाख ४८ हजार वजेट विनियोजन गरेको छु ।

आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को लागि नगर प्रमुखबाट प्रस्तुत भए बमोजिमको नीति तथा कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गर्न क्षेत्रगतरुपमा देहाय बमोजिम वजेट विनियोजन गरेको छु ।

१. सुशासन तथा गुणस्तरीय सार्वजनिक सेवा प्रवाहको लागि रु ३ करोड ११ लाख ५० हजार विनियोजन गरेको छु ।

२. शिक्षा, स्वास्थ्य र खेलकूद विकासका लागि रु १० करोड ५० लाख ९५ हजार विनियोजन गरेको छु ।

३. सामाजिक समावेशीकरणका लागि रु ९४ लाख ९५ हजार विनियोजन गरेको छु। कृषि तथा पशुपन्छी विकासका लागि रु ९१ लाख विनियोजन गरेको छु । ५. उद्योग, वाणिज्य, सहकारी तथा रोजगारी प्रवर्द्धनका लागि रु ९१ लाख विनियोजन गरेको छु। वन, वातावरण, जलवायु परिवर्तन तथा विपद् व्यवस्थापनका लागि रु १ करोड ८३ लाख विनियोजन गरेको छु ।

७. कला, संस्कृति, सम्पदा तथा पर्यटन प्रवर्द्धनका लागि रु १ करोड ४० लाख विनियोजन गरेको छु ।

८. पुर्वाधार विकासका लागि रु ६३ करोड ३२ लाख विनियोजन गरेको छु।

९. सूचना प्रविधिका लागि रु १ करोड ८१ लाख ६० हजार विनियोजन गरेको छु ।

१०. प्रशासनिक, राजश्व लगायतका अन्य विविध शिर्षकमा रु १९ करोड ४८ लाख ६५ हजार विनियोजन गरेको छु ।

आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को लागि प्रस्तुत भएको क्षेत्रगत विनियोजनको विस्तृत विवरण विनियोजन विधेयकमा समेटिएको छ। विनियोजन विधेयक अनुसूची २ मा राखिएको छ।

आदरणीय सभाध्यक्ष तथा नगर सभा सदस्यज्युहरु

नीति तथा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न मैले प्रस्तुत गरेको विनियोजन र त्यसलाई पूर्ति गर्ने आय प्रस्तुत अनुमति चाहन्छु। आगामी आर्थिक वर्षको लागि प्रस्तावित कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न रु १ अर्ब ६९ करोड ९ लाख १३ हजार ५ सय विनियोजन गरेको छु । कुल विनियोजन मध्ये पुँजीगत तर्फ रु ९८ करोड ३७ लाख ३५ हजार ५०० र चालुतर्फ रु ७० करोड ७१ लाख ७८ हजार व्यवस्थापन गरेको छु । कुल विनियोजनको चालुतर्फ ४१.८२ प्रतिशत र पुँजीगत तर्फ ५८.१८ प्रतिशत रहेको छ।

आगामी वर्षको खर्च बेहोर्ने स्रोत मध्ये आन्तरिक आयबाट रु ६१ करोड ५३ लाख ८ हजार, राजश्व वाडफाडबाट ३५ करोड ८८ लाख ५० हजार ५ सय र अन्तरसरकारी वित्त हस्तान्तरण संघीय सरकार ६० करोड १ लाख ४४ हजार, बागमती प्रदेश सरकारबाट १० करोड ६६ लाख ११ हजार, लागत सहभागिता १ करोड आय अनुमान गरिएको छ।

कमरोटार जग्गा एकीकरण आयोजनामा रु ५७ करोड ६१ लाख ४३ हजार, सिन्टिटार जग्गा एकीकरण आयोजनामा रु २१ करोड २४ लाख ९१ हजार, नेपाल कोरिया मैत्री नगरपालिका अस्पतालमा रु ५२ करोड ४ लाख ५७ हजार, सडक बोर्डको रु ७० लाख र सामाजिक सुरक्षा भत्तामा २२ करोड गरी जम्मा रु १ अर्ब ५३ करोड ६० लाख ९१ हजार विनियोजन भएको छ । नगरपालिकाको संचित कोषबाट व्यहोर्ने गरी रु १ अर्ब ६९ करोड ९ लाख १३ हजार ५ सय र आयोजनाहरु, अस्पताल, सडक बोर्ड, सामाजिक सुरक्षा भत्ता गरी कुल रु ३ अर्ब २२ करोड ७० लाख ४ हजार ५ सय मात्र वजेट विनियोजन गरेको छु ।

प्रस्तुत वजेट तर्जुमा गर्न सल्लाह, सुझाव प्रदान गर्नु हुने नगरप्रमुख ज्यू, कार्यपालिकाको सदस्यज्युहरु, नगरसभा सदस्यज्युहरु, वजेट तर्जुमा समितिका सम्पूर्ण सदस्यज्युहरु, निजी क्षेत्र, संघ संस्थाका प्रतिनिधिज्युहरु, नगरपालिकाको कर्मचारी मित्रहरुमा हार्दिक आभार तथा धन्यवाद ज्ञापन गर्दछु ।

जय मध्यपुर ।

विजय कृष्ण श्रेष्ठ

उपप्रमुख

